

**សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ
និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច**

របាយការណ៍កម្មសិក្សាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន

កម្មសិក្សាពីថ្ងៃទី១៨ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩ ដល់ថ្ងៃទី១៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩

ឈ្មោះស្ថាប័ន៖ **ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ**

តាក់តែងឡើងដោយ

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

និស្សិតឈ្មោះ៖ **ម៉ុន សុវណ្ណារ៉ាឡាន
ត្រី ណារី**

លោក **សួន ចំរើន**

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ
ជំនាន់ទី១២

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៥
ឆ្នាំសរសេររបាយការណ៍២០១៩

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

យើងខ្ញុំឈ្មោះ ប៉ុន សុវណ្ណាឡែន និង ទ្រី ណារី ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ ធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី១២ ជំនាញធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ និងការគោរពដ៏ខ្ពស់ខ្ពស់បំផុត ចំពោះ៖

- ១. លោកឪពុក ប៉ូ វណ្ណា និង អ្នកម្តាយ ប៊ុន ធីក
- ២. លោកឪពុក ជៀក ទ្រី និង អ្នកម្តាយ ហុង មួយ

ដែលបានផ្តល់កំណើត ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា និងទំនុកបម្រុងគ្រប់បែបយ៉ាងទាំងផ្នែក រូបកាយ និងកម្លាំងចិត្តដល់កូនតាំងពីតូចរហូតបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ។ លោកទាំងពីរតែងតែ ខិតខំដោយមិនខ្លាចការនឿយហត់ និងរុញរាមួយគ្រាណាឡើយ ដើម្បីផ្តល់នូវសេចក្តីស្រលាញ់ និង សេចក្តីសុខដល់កូនគ្រប់ពេលវេលា។ ជាពិសេស លោកបានផ្តល់នូវទ្រព្យសម្បត្តិដ៏មានតម្លៃ លើសលប់ គឺចំនេះវិជ្ជា ដើម្បីឲ្យកូនក្លាយជាមនុស្សដែលមានចំណេះដឹង និងរមែងអប់រំប្រៀន ប្រដៅឲ្យកូនធ្វើជាពលរដ្ឋដ៏ល្អម្នាក់ សម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់សង្គមជាតិ។

- ❖ ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការ លោកសាកលវិទ្យាធិការរង លោក-លោកស្រីព្រឹទ្ធបុរស ព្រឹទ្ធបុរសរង លោក-លោកស្រីប្រធាន-អនុប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់ លោក-លោកស្រីប្រធាន-អនុ ប្រធានការិយាល័យព្រមទាំងលោក-លោកស្រីសាស្ត្រាចារ្យ និងបុគ្គលិកមន្ត្រីរាជការទាំង អស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចដែលបានខិតខំរៀបចំ កម្មវិធីសិក្សាល្អៗ ជ្រើសរើសសាស្ត្រាចារ្យល្អៗ ដែលមានគុណភាព និងបទពិសោធន៍មក បង្រៀនដល់និស្សិត ដើម្បីទទួលបាននូវចំណេះដឹងពិតៗ និងអាចប្រើប្រាស់បានទៅតាម ជំនាញឯកទេសនីមួយៗ។
- ❖ លោកសាស្ត្រាចារ្យ សួន ចំរើន ជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំនៃការសរសេររបាយការណ៍ កម្មសិក្សាបញ្ចប់ការសិក្សា ដែលលោកបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ និងមមាញឹក ដោយឥតខ្លាចនឿយហត់ ក្នុងការបង្ហាត់បង្ហាញផ្លូវ និងជួយជ្រោមជ្រែងយ៉ាងភ្លៀវភ្លាម ទើប យើងខ្ញុំទាំងពីររូបអាចសម្រេចបាននូវការចងក្រងឯកសារស្រាវជ្រាវដ៏មានតម្លៃមួយនេះ។
- ❖ លោកអគ្គនាយក ប្រធានផ្នែកឥណទាន និងប្រធានផ្នែករដ្ឋបាល ព្រមទាំងបុគ្គលិកគ្រប់ជាន់ ថ្នាក់ទាំងអស់របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ដែលបានផ្តល់ឱកាស ក្នុងការអនុញ្ញាតឲ្យយើងខ្ញុំទាំងពីររូបបានចុះកម្មសិក្សា និងជួយសម្របសម្រួលនៅក្នុង អំឡុងពេលនៃការចុះកម្មសិក្សារយៈពេលមួយខែកន្លងមកនេះ។ ជាពិសេសសូមអរគុណ

យ៉ាងជ្រាលជ្រៅនូវរាល់ការទទួលស្វាមគមន៍យ៉ាងរាក់ទាក់ និងកក់ក្តៅ ដែលជួយជម្រុញឲ្យ
ការចុះកម្មសិក្សារបស់យើងខ្ញុំកាន់តែមានភាពងាយស្រួល និងដំណើរការទៅបានយ៉ាង
រលូន ព្រមទាំងអាចសម្រេចបាននូវភាពជោគជ័យ។

ជាចុងក្រោយនេះ យើងខ្ញុំទាំងពីររូបសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងក្រៃលែងនូវរាល់ការ
ជួយជ្រោមជ្រែងទាំងឡាយ និងសូមប្រសិទ្ធពរជ័យជូនដល់លោកអ្នកមានគុណទាំងអស់ឲ្យ
ជួបតែប្រទះនូវពុទ្ធិពរទាំងប្រាំប្រការគឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងបដិភាណៈ កុំបីឃ្លាង
ឃ្លាតឡើយ។

អារម្ភកថា

យើងខ្ញុំជាក្រុមនិស្សិតនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ថ្នាក់
បរិញ្ញាបត្រហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារ ឆ្នាំទី៤ ជំនាន់ទី១២ បានរៀបចំចងក្រងរបាយការណ៍កម្មសិក្សា
ក្រោមប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន” របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខា
វិមានចតុមុខ ក្នុងគោលបំណងពង្រីកចំណេះដឹង និងស្វែងយល់ឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅលើមុខវិជ្ជា
ហិរញ្ញវត្ថុ និងធនាគារ។ ចំពោះការចុះកម្មសិក្សានេះមាន គោលបំណងចម្បងក្នុងការប្រើប្រាស់
ទ្រឹស្តីដែលធ្លាប់សិក្សា និងស្រាវជ្រាវកន្លងមកធៀបនឹងការអនុវត្តជាក់ស្តែងរបស់ធនាគារ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថា របាយការណ៍ចុះកម្មសិក្សានេះនឹងចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យ
អប់រំដោយផ្តល់នូវឯកសារសម្រាប់និស្សិត ឬអ្នកដែលមានបំណងពង្រីកចំណេះដឹងបន្ថែមទាក់ទង
នឹងប្រធានបទនេះ។

ដើម្បីសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ យើងខ្ញុំបានរៀបចំយ៉ាងយកចិត្ត
ទុកដាក់ដោយផ្អែកលើចំណេះដឹងដែលបានសិក្សារយៈពេលបួនឆ្នាំ និងការចុះកម្មសិក្សាដោយ
ផ្ទាល់នៅធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ព្រមទាំងមានការជួយជ្រោមជ្រែង
ពន្យល់ណែនាំ និងផ្តល់យោបល់ល្អៗពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ។

យើងខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា របាយការណ៍កម្មសិក្សានេះនឹងអាចជួយដល់មិត្តនិស្សិតក្នុង
ការសិក្សាបានមួយកម្រិតទៀត ព្រោះវាបានឆ្លុះបញ្ចាំងនូវទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងពីការ
គ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន។

ដោយហេតុថា យើងខ្ញុំទាំងពីររូបពុំធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ក្នុងការចងក្រងអត្ថបទ ដូចនេះ
ការសិក្សាស្រាវជ្រាវអាចនឹងមានកំហុសឆ្គងលើអត្ថន័យ និងអក្ខរាវិរុទ្ធមួយចំនួនពុំអាចជៀសវាង
បានឡើយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ យើងខ្ញុំសូមអភ័យទោសទុកជាមុន និងរង់ចាំទទួលនូវការរិះគន់
ក្នុងន័យស្ថាបនាពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យ លោក លោកស្រី និងមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ ដើម្បីកែលម្អ
ឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងដោយក្តីរីករាយ។

មាតិកា

បញ្ជីអក្សរកាត់.....vi
បញ្ជីតារាង.....vii
បញ្ជីរូបភាព.....viii
បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ.....ix

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ហា.....០១
២. ចំណោទបញ្ហា..... ០២
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ..... ០២
៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ ០៣
៥. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ..... ០៣
៦. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ..... ០៣
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....០៤

ជំពូកទី១ រំលឹកច្រើន

១.១. ធនាគារពាណិជ្ជ.....០៥
 ១.១.១. និយមន័យ.....០៥
 ១.១.២. តួនាទីរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ.....០៥
 ១.១.២.១. តួនាទីជាអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ០៥
 ១.១.២.២. តួនាទីអន្តរការីទូទាត់០៦
 ១.១.២.៣. តួនាទីជាអ្នកធានា.....០៦
 ១.១.២.៤. តួនាទីជាអ្នកគ្រប់គ្រងហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុអតិថិជន.....០៦
 ១.១.២.៥. តួនាទីសេវាកម្មធនាគារវិនិយោគ.....០៦
 ១.១.២.៦. តួនាទីផ្តល់ប្រឹក្សាផ្នែកសន្សំ និងវិនិយោគ០៦
 ១.១.២.៧.តួនាទីជាអ្នករក្សាទុក និងបញ្ជាក់ពីគុណតម្លៃនៃទ្រព្យ.....០៦
 ១.១.២.៨. តួនាទីជាភ្នាក់ងារ..... ០៧
 ១.១.២.៩. តួនាទីជាអ្នកអនុវត្តគោលនយោបាយ ០៧
១.២. លក្ខណៈទូទៅនៃឥណទាន..... ០៧
 ១.២.១. និយមន័យ..... ០៧

១.២.២. ប្រភេទនៃឥណទាន	០៨
១.២.២.១. ឥណទានជាសាធារណៈ.....	០៨
១.២.២.២. ឥណទានឯកជន	០៨
១.២.៣. សមាសភាគនៃដំណើរការឥណទាន	១០
១.២.៣.១. ហានិភ័យ.....	១១
១.២.៣.២. ពេលវេលា	១១
១.២.៣.៣. ការធានា ឬវត្ថុបញ្ចាំ.....	១១
១.២.៣.៤. ការឯកភាពតាមច្បាប់	១១
១.២.៣.៥. ចំណាយលើប្រតិបត្តិការ	១២
១.២.៣.៦. អតិផរណា.....	១២
១.២.៣.៧. បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ.....	១២
១.២.៤. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទាន	១២
១.២.៤.១. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសំរាប់ប្រើប្រាស់	១២
១.២.៤.២. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសំរាប់អាជីវកម្ម	១៣
១.២.៤.៣. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសំរាប់សេដ្ឋកិច្ច.....	១៣
១.៣. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន	១៤
១.៣.១. និយមន័យ	១៤
១.៣.២. កត្តាដែលបង្កឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន	១៤
១.៣.២.១. កត្តាអតិថិជន	១៤
១.៣.២.២. កត្តាធនាគារ.....	១៥
១.៣.២.៣. កត្តាប្រធានសក្តិ.....	១៥
១.៣.៣. វិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយហានិភ័យឥណទាន.....	១៥
១.៣.៣.១. ចំពោះអតិថិជន	១៥
១.៣.៣.២. ចំពោះធនាគារ	១៦
ជំពូកទី២ ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា ភីអិលស៊ី	
២.១. លក្ខណៈសង្ខេបទូទៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីប៊ីជា ភីអិលស៊ី.....	១៧
២.១.១. ប្រវត្តិធនាគារ	១៧
២.១.២. ទស្សនៈវិស័យ	១៨

២.១.៣. បេសកកម្ម	១៨
២.១.៤. គោលដៅ	១៩
២.១.៥. វប្បធម៌ការងារ.....	១៩
២.២. អគ្គសញ្ញាណ.....	២០
២.២.១. រូបសញ្ញា	២០
២.២.២. អត្ថន័យនៃពាក្យ “អេស៊ីលីដា”	២០
២.២.៣. មូលហេតុ	២០
២.៣. ភាគទុនិក	២១
២.៤. ការផ្សព្វផ្សាយ	២២
២.៥. ផលិតផល និងសេវាកម្ម	២២
២.៦. តំបន់ប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ	២៥
២.៦.១. ប្រវត្តិរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ	២៥
២.៦.២. ទីតាំងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ	២៦
២.៦.៣. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ	២៧

**ជំពូកទី៣ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
សាខាវិមានចតុមុខ**

៣.១. ប្រភេទឥណទាន	២៨
៣.២. គោលបំណងនៃការផ្តល់ឥណទាន	៣៦
៣.៣. លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ឥណទាន	៣៧
៣.៤. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទាន	៣៨
៣.៥. ការវាយតម្លៃឥណទាន	៤១
៣.៥.១. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម ៥C'S	៤២
៣.៥.១.១. ចរិតលក្ខណៈ:.....	៤២
៣.៥.១.២. សមត្ថភាពសង.....	៤២
៣.៥.១.៣. ដើមទុន.....	៤២
៣.៥.១.៤. ទ្រព្យដាក់ធានា.....	៤២
៣.៥.១.៥. លក្ខខណ្ឌ.....	៤២
៣.៥.២. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម ៤R'S.....	៤៣

៣.៥.២.១. Right Business	៤៣
៣.៥.២.២. Right Person	៤៣
៣.៥.២.៣. Right Amount.....	៤៣
៣.៥.២.៤. Right Time.....	៤៣
៣.៦. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន និងសំវិធានធន	៤៣
៣.៦.១. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន	៤៣
៣.៦.២. ការធ្វើសំវិធានធន.....	៤៥
៣.៦.២.១. ការធ្វើសំវិធានធនទូទៅ.....	៤៥
៣.៦.២.២. ការធ្វើសំវិធានធនជាក់ស្តែង	៤៥
៣.៦.៣. ឥណទានរៀបចំសារឡើងវិញ.....	៤៦
៣.៧. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន.....	៤៦
៣.៧.១. កត្តាដែលបង្កឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន	៤៦
៣.៧.១.១. កត្តាខាងក្នុង	៤៦
៣.៧.១.២. កត្តាខាងក្រៅ.....	៤៧
៣.៧.២. យុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន	៤៧
៣.៧.២.១. ការស្វែងយល់សញ្ញាណហានិភ័យឥណទាន	៤៧
៣.៧.២.២. ការវាស់វែងហានិភ័យឥណទាន	៤៨
៣.៧.២.៣. ការត្រួតពិនិត្យហានិភ័យឥណទាន	៤៨
៣.៧.២.៤. ការតាមដានហានិភ័យឥណទាន	៤៩
៣.៧.៣. ការវាយតម្លៃហានិភ័យឥណទាន	៤៩
៣.៧.៣.១. អត្រាឥណទានដែលមានហានិភ័យ	៤៩
៣.៧.៣.២. អត្រានៃការសងត្រលប់មកវិញ.....	៥០
៣.៨. វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបំណុលមានបញ្ហា	៥០
៣.៨.១. ការដោះស្រាយបំណុលក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ.....	៥០
៣.៨.២. ការដោះស្រាយបំណុលតាមប្រព័ន្ធតុលាការ.....	៥១
៣.៩. ការខកខានសង	៥១
៣.៩.១. ការខកខានសងកម្រិតស្រាល	៥២
៣.៩.២. ការខកខានសងធ្ងន់ធ្ងរ.....	៥២

៣.១០. ការពិន័យ	៥២
៣.១១. បំណុលដែលលុបចេញពីបញ្ជី.....	៥៣
៣.១២. ការវិភាគលើអត្រាហានិភ័យឥណទាន.	៥៤
៣.១៣. ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ	៥៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.....	៥៧
២. អនុសាសន៍	៥៧

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីអក្សរកាត់

ACELEDA	Association of Cambodian Local Economic Agencies (សមាគមន៍ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា)
ILO	International Labor Organization (អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ)
UNDP	United Nations Development Program (កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហប្រជាជាតិ)
NBC	National Bank of Cambodia (ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា)
CSO	Customer Service Officer (ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន)
CIF	Customer Information File (ពាក្យសុំចុះឈ្មោះបើកគណនី និងគម្រូហត្ថលេខា)
PAR	Portfolio At Risk (អត្រាហានិភ័យឥណទាន)

បញ្ជីតារាង

តារាងទី២.៣ ភាគទុនិកនៅថ្ងៃទី ០៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨	២១
តារាងទី៣.១២ លទ្ធផលនៃសមតុល្យឥណទាន និងអត្រាហានិភ័យឥណទាន	៥៤

បញ្ជីរូបភាព

រូបភាពទី១	ឡូហ្គូ (Logo) នៃធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី.....	២០
រូបភាពទី២	ទីតាំងធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ	២៦
រូបភាពទី៣	រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ	២៧

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

- ឧបសម្ព័ន្ធទី១ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី២ បញ្ជីអាជីវកម្មដែលត្រូវហាមឃាត់
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៣ កិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៤ គម្រោងជំនួញ
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ ពាក្យស្នើសុំឥណទាន
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៦ កិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៧ កំណត់ហេតុវាយតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានា
- ឧបសម្ព័ន្ធទី៨ ទិន្នន័យនៃរបាយការណ៍ឥណទានប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦ ដល់ ២០១៨

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំបញ្ជាក់

បច្ចុប្បន្ននេះ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាមានការរីកលូតលាស់គួរឲ្យកត់សម្គាល់ទៅលើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច។ ការរីកចម្រើននេះដោយសារតែប្រទេសកម្ពុជាបានធ្វើកំណែទម្រង់ពីសេដ្ឋកិច្ចបែបផែនការទៅជាសេដ្ឋកិច្ចបែបទីផ្សារសេរី និងបើកចំហដោយផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកវិនិយោគទុនទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស ដើម្បីធ្វើការបណ្តាក់ទុនទៅលើវិស័យមួយចំនួនដូចជា ពាណិជ្ជកម្ម ឧស្សាហកម្ម កសិកម្ម សេវាកម្មធនាគារ និងទេសចរណ៍ ដែលមានលក្ខណៈជាឯកត្តជន ជាពិសេសអាជីវកម្មដែលចង់ពង្រីកនូវមុខរបរ ក្នុងគោលបំណងបង្កើននូវប្រាក់ចំណូលបន្ថែមនៅក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។ ទាំងនេះជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការជួយស្តារ ព្រមទាំងអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសឲ្យមានការរីកចម្រើន និងចូលរួមជួយប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមួយចំនួន ដែលមានកម្រិតជីវភាពទាបឲ្យមានលក្ខណៈកាន់តែប្រសើរឡើងមួយកម្រិតថែមទៀត។

ទន្ទឹមនឹងនេះដែរ យើងបានសង្កេតឃើញថាវិស័យធនាគារមានការរីកដុះដាលខ្លាំងក្លាគួរឲ្យកត់សម្គាល់ផងដែរ ព្រោះនេះជាវិស័យមួយដ៏សំខាន់សម្រាប់ផ្តល់កម្ចីដល់វិនិយោគិនទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស ក៏ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ។ ប្រព័ន្ធធនាគារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាយើងមានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំង ជាក់ស្តែង ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានវិវត្តន៍ខ្លួនទៅជាធនាគារពាណិជ្ជនៅក្នុងថ្ងៃទី០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ដោយបានព្យាយាមពង្រីកសេវាកម្ម និងផលិតផលរបស់ខ្លួនយ៉ាងច្រើន ជាពិសេសគឺផ្នែកឥណទាន ដើម្បីទាក់ទាញ និងបំពេញតម្រូវការអ្នកវិនិយោគជាច្រើនឲ្យមកវិនិយោគនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ ជាការពិតណាស់ ផ្នែកឥណទានជាផ្នែកមួយដែលជួយដល់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្មឲ្យកាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ទន្ទឹមនឹងការផ្តល់ឥណទានដ៏សន្លឹកសន្លាប់នេះ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី នៅតែគិតគូរជាចម្បងទៅលើបញ្ហាហានិភ័យឥណទាន ព្រោះនេះគឺជាកត្តាមួយយ៉ាងសំខាន់ដែលធ្វើឲ្យធនាគារបាត់បង់ចំណូល និងបាត់បង់ផលចំណេញ ឬបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ។ ដើម្បីឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងមានកម្រិតបាត់បង់ទាប ធនាគារបានខិតខំធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីកត្តាទាំងឡាយ ដែលនាំឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន វិធីសាស្ត្រក្នុងការដោះស្រាយឥណទាន ការបញ្ចេញឥណទាន និងការប្រមូលឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។

នៅក្នុងទីផ្សាររបស់ប្រទេសកម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន យើងសង្កេតឃើញថាវិស័យឥណទានបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ ដោយសាររាល់ការវិនិយោគទាំងអស់ទាក់ទង

នឹងឥណទាន។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ឥណទានកាន់តែសំខាន់ថែមទៀតចំពោះធនាគារពាណិជ្ជទាំងអស់ ព្រោះវាជាផលិតផលចម្បង ដែលអាចធ្វើឲ្យធនាគារខាតបង់បានគ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់ កាលបើធនាគារមិនមានវិធីសាស្ត្រគ្រប់គ្រងឥណទានឲ្យបានល្អនោះ។ ហេតុនេះហើយធនាគារ ចាំបាច់ត្រូវស្វែងយល់អំពីហានិភ័យលើផ្នែកឥណទាន ព្រមទាំងយុទ្ធសាស្ត្រគ្រប់គ្រង និងទប់ស្កាត់ ហានិភ័យឥណទាន ដែលអាចនឹងកើតមានឡើងឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងម៉ត់ចត់។ ដោយមើលឃើញ ទៅលើចំណុចនេះ ទើបក្រុមយើងខ្ញុំបានរៀបចំចងក្រងរបាយការណ៍កម្មសិក្សាលើប្រធានបទស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន” របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ដើម្បី បញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ។

២. ចំណោមបញ្ហា

ការផ្តល់ឥណទាន គឺជាប្រតិបត្តិការមួយនៅក្នុងចំណោមប្រតិបត្តិការដទៃទៀតរបស់ធនាគារ ដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ជាងគេ។ តាមរយៈការមើលឃើញពីសារៈសំខាន់ និងឥទ្ធិពលនៃប្រតិបត្តិ ការឥណទាន ដែលពោរពេញទៅដោយហានិភ័យ រួមទាំងមានជាប់ពាក់ព័ន្ធទាំងទៅលើ សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ប្រជាពលរដ្ឋ និងធនាគារខ្លួនឯងផ្ទាល់ផងដែរ ទើបយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តធ្វើការសិក្សា ស្រាវជ្រាវ លើប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន” ។

- តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ប្រើប្រាស់សម្រាប់ការវាយតម្លៃ ឥណទាន?
- តើកត្តាអ្វីខ្លះដែលបណ្តាលឲ្យធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជួបប្រទះជាមួយហានិភ័យ ឥណទាន?
- តើធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានយុទ្ធសាស្ត្រយ៉ាងណាខ្លះក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ ឥណទានប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព?

៣. គោលបំណងស្រាវជ្រាវ

យើងខ្ញុំធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទខាងលើ ក្នុងគោលបំណង៖

- សិក្សាស្វែងយល់ពីលក្ខណៈទូទៅនៃធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- សិក្សាស្វែងយល់ពីមូលហេតុ និងកត្តានានាដែលបណ្តាលឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន
- សិក្សាស្វែងយល់ពីយុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន ដូចជាវិធីសាស្ត្រក្នុងការ ទប់ស្កាត់ និងកាត់បន្ថយហានិភ័យឥណទាន រួមទាំងវិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបំណុលមានហានិភ័យ
- ធ្វើការស្វែងយល់ពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ។

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការសរសេររបាយការណ៍បញ្ចប់ការសិក្សា យើងខ្ញុំផ្ដោតសំខាន់ទៅលើ “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន” របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ហើយក្នុងការបកស្រាយនោះទៀតសោត យើងខ្ញុំនឹងប្រើប្រាស់តែទិន្នន័យផ្នែកឥណទានបីឆ្នាំចុងក្រោយ គឺនៅក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ២០១៧ និង២០១៨ តែប៉ុណ្ណោះ។

៥. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ យើងខ្ញុំបានជ្រើសរើសយកវិធីសាស្ត្រតែមួយប្រភេទប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីធ្វើការប្រមូលព័ត៌មាន គឺតាមរយៈទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ។

ក. ការប្រមូលព័ត៌មាន

ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ ជាប្រភេទទិន្នន័យដែលមានស្រាប់ ហើយអាចទទួលបានតាមរយៈ ៖

- ស្រាវជ្រាវឯកសារពីសៀវភៅមេរៀនរបស់សាស្ត្រាចារ្យ
- ស្រាវជ្រាវរបាយការណ៍កម្មសិក្សារបស់រៀមច្បងដែលមានក្នុងបណ្ណាល័យ
- ស្រាវជ្រាវពីគេហទំព័រនានា
- ស្រាវជ្រាវរបាយការណ៍កម្មសិក្សារបស់កម្មសិក្សាការីដែលមាននៅក្នុងធនាគារ។

ខ. វិធីសាស្ត្រវិភាគទិន្នន័យ

ក្រោយពីទទួលបានទិន្នន័យដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ក្រុមរបស់យើងខ្ញុំបានធ្វើការវិភាគតាមបែបពណ៌នា។

៦. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន” របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី រួចមក យើងខ្ញុំសង្ឃឹមថារបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះនឹងជួយផ្តល់ជាសារៈប្រយោជន៍ដូចខាងក្រោម ៖

- សម្រាប់ធនាគារៈ អាចឲ្យធនាគារបានយល់ដឹងអំពីចំណុចខ្វះខាតរបស់ខ្លួន និងផ្តល់ជាគំនិតក្នុងការកែលម្អនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានឲ្យកាន់តែប្រសើរជាងមុន
- សម្រាប់កម្មសិក្សាការីៈ បង្កើនចំណេះដឹងបន្ថែមដោយផ្សារភ្ជាប់រវាងទ្រឹស្តីដែលបានសិក្សាកន្លងមក និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៅធនាគារ
- សម្រាប់សង្គមៈ ផ្តល់ជាឯកសារជំនួយ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់និស្សិត និងអ្នកស្រាវជ្រាវជំនាន់ក្រោយយកទៅសិក្សាស្រាវជ្រាវ។

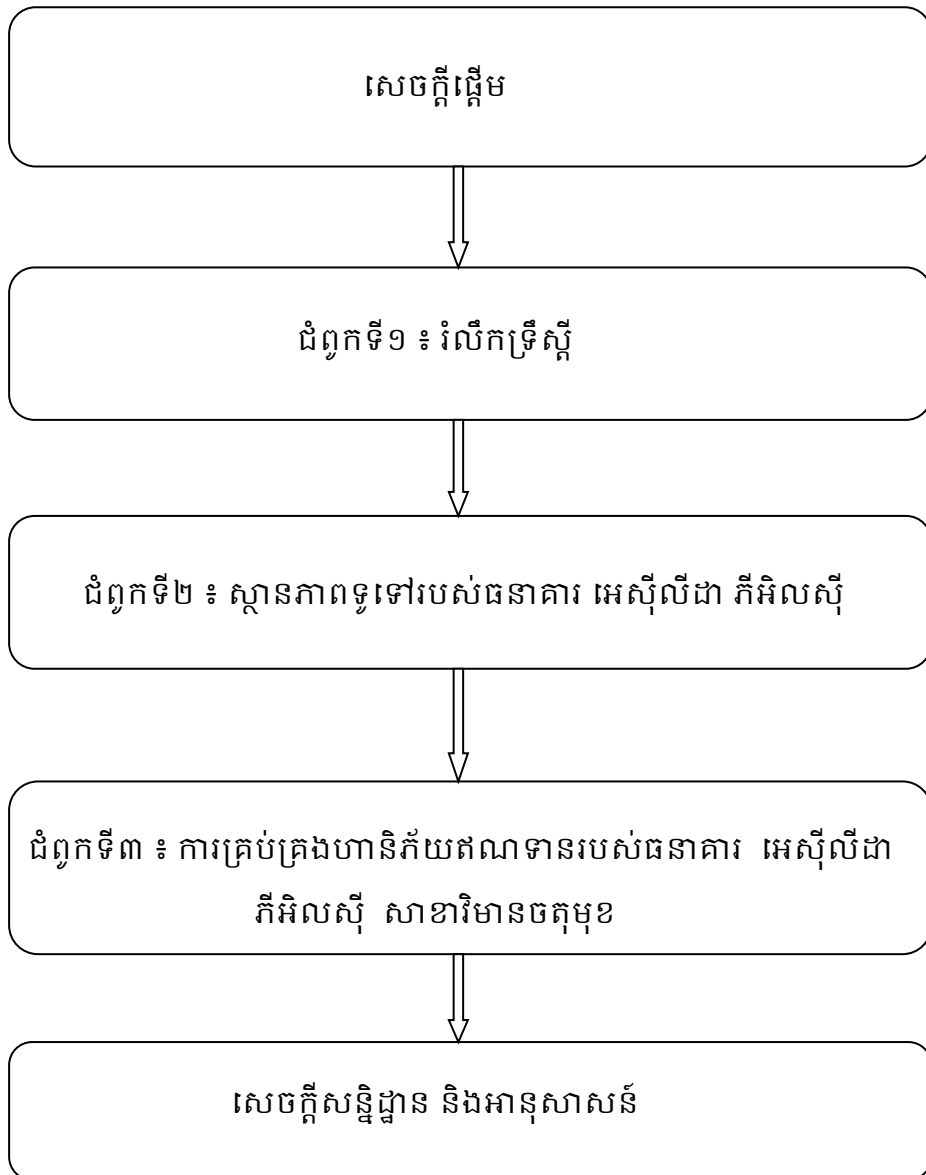
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ ត្រូវបានធ្វើការបែងចែកជាប្រាំផ្នែកធំៗរួមមាន ៖

- ❖ សេចក្តីផ្តើម
- ❖ ជំពូកទី១ ៖ រំលឹកទ្រឹស្តី
- ❖ ជំពូកទី២ ៖ ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- ❖ ជំពូកទី៣ ៖ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខា

វិមានចតុមុខ

- ❖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

ជំពូកទី១ រលឹកទ្រឹស្តី

១.១. ធនាគារពាណិជ្ជ

១.១.១. និយមន័យធនាគារពាណិជ្ជ

ធនាគារ គឺជានីតិបុគ្គលដែលមាននីតិសម្បទាពិសេសក្នុងការរើសយកប្រតិបត្តិការធនាគារជាមុខរបរប្រក្រតី។

ប្រតិបត្តិការដែលជាសកម្មភាពធនាគាររួមមាន ៖

១. ការផ្តល់ឥណទានគ្រប់ប្រភេទចំពោះសាធារណជន ដោយមានរាប់បញ្ចូលទាំងឥណទានភតិសន្យា និងការសន្យាតាមហត្ថលេខា

២. ការទទួលប្រាក់បញ្ញើដែលមិនមានសញ្ញាតម្រូវការប្រើប្រាស់ពីសាធារណជន

៣. ប្រព្រឹត្តិកម្ម និងការដាក់ឱ្យអតិថិជនប្រើប្រាស់នូវមធ្យោបាយទូទាត់រូបិយវត្ថុ ឬជារូបិយប័ណ្ណ។

ក្រៅពីប្រតិបត្តិការដែលជាសកម្មភាពខាងលើ ធនាគារអាចធ្វើប្រតិបត្តិការសំរាប់សាធារណជន ឬសំរាប់ខ្លួនឯងផ្ទាល់បានដូចជា ប្រតិបត្តិការប្តូរប្រាក់ និងប្រតិបត្តិការលើមូលបត្រ ដែលបង្កើតបានអន្តការីកម្ម វិសកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រតិបត្តិការលើរាល់ឧបករណ៍និស្សន្ទ។¹

ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមួយផ្តល់សេវាកម្ម ដូចជាទទួលប្រាក់បញ្ញើ ផ្តល់ឥណទានពាណិជ្ជ ឥណទានផ្ទាល់ខ្លួន កម្ចីអចលនទ្រព្យ និងផលិតផលវិនិយោគដូចជា គណនីសន្សំ និងប្រាក់បញ្ញើមានការកំណត់ (Certificates of deposit)²។

១.១.២. តួនាទីរបស់ធនាគារពាណិជ្ជ³

ធនាគារពាណិជ្ជមានតួនាទីចំនួន៩ដូចខាងក្រោម៖

១.១.២.១. តួនាទីជាអន្តរការីហិរញ្ញវត្ថុ

តាមរយៈតួនាទីនេះ អតិថិជនអាចធ្វើការផ្ទេរប្រាក់ពីកន្លែងមួយសម្រាប់ជាដើមទុនវិនិយោគ ដោយភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងរវាងភាគី ឬស្ថាប័នផ្សេងគ្នានៅក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច៖

- អ្នកដែលមានការចំណាយច្រើន និងអ្នកវិនិយោគលើសមូលធនផ្ទាល់ខ្លួន ពួកគាត់

អាចនឹងត្រូវការមូលធនបន្ថែម

¹ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា, ១៩៩៩, “ច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ”, ជំពូកទី១មាត្រា១,២,៣

² <https://www.investopedia.com/terms/c/commercialbank.asp>, (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី០២ ឧសភា ២០១៩)

³ Peter S. Rose and Sylvia C. Hudgins, 2013, Bank Management and Finance Service, 9thed. Page 9

• ចំពោះអ្នកដែលមានមូលធនច្រើនជាង ឬចំណូលច្រើនជាងចំណាយដែលត្រូវការសន្សំទុក គាត់អាចសន្សំប្រាក់របស់គាត់នៅក្នុងធនាគារ ដើម្បីទទួលបានការប្រាក់។

តាមរយៈសកម្មភាពបែបនេះ ធនាគារអាចផ្ទេរលុយពីបុគ្គលដែលមានមូលធនលើស ទៅកាន់បុគ្គលដែលមានតម្រូវចាំបាច់ខាងមូលធន នោះបង្កើតឲ្យមានទំនាក់ទំនងហិរញ្ញវត្ថុទៅវិញទៅមក។

១.១.២.២. តួនាទីជាអន្តរការិយាល័យ

ជាការពិតណាស់ ក្រដាសប្រាក់ និងមាសបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងមធ្យោបាយទូទាត់។ តាមរយៈតួនាទីនេះ ធ្វើឲ្យអតិថិជនមានភាពងាយស្រួលនៅក្នុងការទូទាត់ទំនិញ និងសេវាកម្មទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស។ ក្រៅពីការទូទាត់បានរហ័ស និងមានភាពងាយស្រួលហើយ ធនាគារក៏មានផ្តល់នូវឧបករណ៍ទូទាត់ជាច្រើនប្រភេទផ្សេងទៀតដល់អតិថិជន ដូចជាCheque, Letter of credit, Debit card។

១.១.២.៣. តួនាទីជាអ្នកធានា

ចំពោះតួនាទីនេះ ធនាគារជាអ្នកធានាដល់ភាគីទីបីណាមួយ អំពីលទ្ធភាពទូទាត់សងបំណុលរបស់អតិថិជនរបស់ខ្លួន ដោយធនាគារចេញជាលិខិតឥណទាន។ ក្នុងករណីដែលអតិថិជនរបស់ខ្លួនគ្មានលទ្ធភាពសងបំណុល នោះធនាគារនឹងចេញមុខទទួលខុសត្រូវបំណុល។

១.១.២.៤. តួនាទីជាអ្នកគ្រប់គ្រងហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុអតិថិជន

ជួយធ្វើឲ្យមានភាពងាយស្រួលដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួននៅក្នុងការរៀបចំ និងការពារបណ្តាហានិភ័យហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចធ្វើឲ្យបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងវត្ថុមានតម្លៃផ្សេងៗ រួមទាំងទ្រព្យសកម្មផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។

១.១.២.៥. តួនាទីជាសេវាកម្មធនាគារវិនិយោគ

ធនាគារពាណិជ្ជ បានដើរតួជាអ្នកសម្រួលដល់អតិថិជនដែលជាក្រុមហ៊ុនសាជីវកម្ម និងរដ្ឋាភិបាលជាដើមក្នុងការបង្កើនទុនរបស់គាត់បន្ថែម ព្រមទាំងជួយស្វែងរកទីផ្សារថ្មីៗដែលជួយឲ្យមានភាពងាយស្រួលក្នុងអាជីវកម្មរបស់ពួកគាត់។

១.១.២.៦. តួនាទីផ្តល់ប្រឹក្សាផ្នែកសន្សំ និងវិនិយោគ

តាមរយៈតួនាទីនេះ ធនាគារអាចប្រឹក្សាយោបល់ដល់អតិថិជនក្នុងការរៀបចំផែនការហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គោលបំណងរយៈពេលវែងដូចជាការគ្រប់គ្រង។

១.១.២.៧. តួនាទីជាអ្នករក្សាទុក និងបញ្ជាក់ពីគុណតម្លៃនៃទ្រព្យ

មានន័យថាធនាគារបានដើរតួនាទី ជាអ្នកថែរក្សាទុកនូវទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អតិថិជនមិនឲ្យបាត់បង់ និងវាយតម្លៃនៃទ្រព្យនោះទៅតាមតម្លៃទីផ្សារពិតប្រាកដមានដូចជារក្សាទុកមាស មូលបត្រ

និងរបស់ដែលមានតម្លៃផ្សេងៗទៀត ដោយរក្សាទុកជំនួសអតិថិជនដែលមានតម្រូវការ។

១.១.២.៨. គុណតម្លៃជាភ្នាក់ងារ

ក្នុងនាមជាភ្នាក់ងារ ធនាគារដើរតួជំនួសឲ្យអតិថិជនរបស់ខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ ហើយធនាគារក៏ជាភ្នាក់ងារមួយដែលបម្រើសេវាកម្មជូនអតិថិជនក្នុងការទិញ និងលក់ឧបករណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុនានាដែរ។

១.១.២.៩. គុណតម្លៃអ្នកអនុវត្តគោលនយោបាយ

ក្រៅពីតួនាទីទាំងបួននោះ ធនាគារពាណិជ្ជក៏បានដើរតួយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការអនុវត្ត គោលនយោបាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលគោលនយោបាយទាំងនោះចេញដោយធនាគារជាតិ ឬ រតនាគារជាតិក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ក៏ដូចជាដើម្បីសម្រេចបាននូវ គោលនយោបាយសង្គមនានា។

១.២. លក្ខណៈទូទៅនៃឥណទាន

១.២.១. និយមន័យ

ឥណទាន គឺជាមធ្យោបាយទូទាត់ដែលជួយសម្របសម្រួលដល់ការផ្ទេរសិទ្ធិ ឬសិទ្ធិប្រើប្រាស់ជា បណ្តោះអាសន្នទៅឲ្យអ្នកខ្ចីនៅបរិមាណមួយអាចជាវត្ថុ ឬជារូបិយវត្ថុ (Money) ជាមួយនឹងការ សន្យាទូទាត់សងទៅឲ្យម្ចាស់បំណុលនូវបរិមាណដើម ឬបរិមាណដើមបូកនឹងបន្តុកហិរញ្ញវត្ថុ។⁴

ឥណទានមានន័យថា (ឥណៈ + ទានៈ) ៖

- **ឥណៈ**: ការជំពាក់របស់នរណាម្នាក់
- **ទានៈ**: ការផ្តល់ ឬឲ្យជាវត្ថុ ទ្រព្យទៅនរណាម្នាក់
- **ឥណទាន** ផ្តល់នូវចលនទ្រព្យ ឬអចលនទ្រព្យឲ្យទៅអ្នកមានតម្រូវការលើទ្រព្យទាំង នោះ ដោយតម្រូវឲ្យសងត្រឡប់មកវិញតាមលក្ខខណ្ឌមួយច្បាស់លាស់។

កត្តាបីយ៉ាងដែលជាលក្ខណៈឥណទានគឺ ពេលវេលា (Time) ការទុកចិត្ត (Confident) និង ហានិភ័យ (Risk)។ ប្រតិបត្តិការឥណទាន គឺជាប្រតិបត្តិការទាំងឡាយណាដែលធ្វើឡើងរវាង ម្ចាស់បំណុល និងកូនបំណុល ដែលក្នុងនោះកូនបំណុលត្រូវមានកាតព្វកិច្ចសងទាំងដើម និង ទាំងការប្រាក់ទៅឲ្យម្ចាស់បំណុលទៅតាមការកំណត់ច្បាស់លាស់⁵ ។

⁴ ឈាង ម៉េងហៀក, ២០១៣, ការគ្រប់គ្រងឥណទាន, ទំព័រទី៧
⁵ www.crid168cambodia.wordpress.com (ចូលទស្សនាថ្ងៃទី០៣ ឧសភា ២០១៩)

១.២.២. ប្រភេទនៃឥណទាន^៦

១.២.២.១. ឥណទានសាធារណៈ

ឥណទានសាធារណៈ គឺជាការខ្ចីដោយរដ្ឋាភិបាលដើម្បីធ្វើហិរញ្ញប្បទាន (Financing) ទិញទំនិញ សេវាកម្ម និងចំណាយលើកម្មវិធីសុខុមាលភាពផ្តល់ជូនប្រជាពលរដ្ឋ។ រដ្ឋាភិបាលខ្ចីប្រាក់នៅពេលចំណូលពន្ធ ឬមិនមែនពន្ធ មិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់កម្មវិធីចំណាយសាធារណៈ។ ប្រាក់កម្ចីត្រូវបានប្រមូលតាមរយៈការលក់មូលបត្របំណុលរបស់រដ្ឋាភិបាល ដោយការសន្យាសងមូលនិធិនេះទៅអ្នកវិនិយោគវិញ ជាមួយការប្រាក់តាមពេលវេលាដែលបានកំណត់លើប័ណ្ណ។

១.២.២.២. ឥណទានឯកជន

ឥណទានឯកជន គឺជាឥណទានដែលបានប្រើដោយបុគ្គល ឬអង្គការអាជីវកម្មដើម្បីដោះដូរនៅក្នុងវិស័យឯកជននៃសេដ្ឋកិច្ច។ ក្នុងនោះឥណទានឯកជនត្រូវបានចែកចេញជាពីរ គឺឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ និងឥណទានអាជីវកម្ម។

❖ **ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់៖** អ្នកប្រើប្រាស់ចង់បាន ឬត្រូវការទិញទំនិញគ្រប់ប្រភេទជាមួយនឹងការសន្យាទូទាត់សង ដោយប្រើប្រាស់ចំណូលនាពេលអនាគតរបស់ពួកគេ។ ឥណទានសម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ត្រូវបានបែងចែកជាបីប្រភេទធំៗគឺ ឥណទានរាយ ឥណទានសាច់ប្រាក់ និងឥណទានអចលទ្រព្យ។

➢ **ឥណទានរាយ ៖** គឺជាប្រភេទឥណទានមួយ ដែលអ្នកប្រើប្រាស់ជាច្រើនប្រើដើម្បីទិញទំនិញសម្រេច និងសេវាកម្មដោយផ្ទាល់ពីអ្នកលក់ដោយប្រើប្រាស់ ៖

- **ឥណទានវិល (Revolving Credit) ៖** ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងឥណទានដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ទិញទំនិញផ្សេងៗជាច្រើន ដោយប្រើឥណទានរហូតដល់ចំនួនអតិបរមាមួយកំណត់។ ជាទូទៅប័ណ្ណឥណទានដែលចេញដោយអ្នកលក់គឺដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនរបស់ខ្លួន ហើយអាចត្រូវបានគេប្រើប្រាស់សម្រាប់ទិញតែទំនិញរបស់អ្នកចេញប័ណ្ណប៉ុណ្ណោះ។

- **ឥណទានសង់រំលស់រាយ (Installment Credit) ៖** ពាក់ព័ន្ធនឹងការទិញទំនិញមានទ្រង់ទ្រាយធំៗដោយធ្វើការទូទាត់ជាស៊េរីថេរ (series of fixed) ហើយទៀងទាត់ក្នុងរយៈពេលវែង។ ឥណទានបែបនេះជាទូទៅប្រើកិច្ចសន្យាដាច់ពីគ្នានៅពេលទិញទំនិញដែលមានប្រភេទខុសៗគ្នាហើយកិច្ចសន្យានោះនឹងមានបញ្ជាក់ពីការទូទាត់សងបន្តិចបន្តួចហិរញ្ញវត្ថុ និងលក្ខខណ្ឌ

^៦ ឈាង ម៉េងហៀង, ២០១៣, ការគ្រប់គ្រងឥណទាន, ទំព័រទី៧-១២

ព្រមព្រៀងជាក់លាក់នៅពេលអតិថិជនមិនសង។

• ឥណទានលើសេវា (Service Credit) ៖ ឥណទានលើសេវា ជាលទ្ធផលបានមកពីអ្នកផ្តល់សេវាយល់ព្រមរង់ចាំសងពីអតិថិជន ឬអ្នកត្រូវការសេវាមានដូចជា វេជ្ជបណ្ឌិត ទន្តពេទ្យ ជាងបំពង់ទឹក និងអ្នកផ្តល់សេវាដទៃទៀតដែលជានិច្ចកាលធ្វើវិក្កយបត្រមួយថ្ងៃក្រោយបំពេញសេវាដោយស្មើសុំអតិថិជនរបស់ខ្លួនធ្វើការទូទាត់។

➢ ឥណទានជាសាច់ប្រាក់ ៖ គឺជាប្រភេទឥណទានមួយដែលអ្នកខ្ចីទទួលបានមូលនិធិពីអ្នកផ្តល់កម្ចីជាថ្នូរទៅនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងមួយ និងសងមូលនិធិនៅពេលក្រោយជាទូទៅមានការប្រាក់ ឬបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ។ មូលនិធិដែលបានខ្ចីអាចប្រើប្រាស់តាមគោលបំណងផ្សេងៗដូចជា វិស្សមកាល អាពាហ៍ពិពាហ៍ ពេលមានអាសន្ន និងការទិញទំនិញចាំបាច់ដទៃទៀត។

ឥណទានជាសាច់ប្រាក់ចែកចេញជាបីប្រភេទដូចខាងក្រោម ៖

• កម្ចីសងរំលស់ ៖ ជាកម្ចីដែលតម្រូវឲ្យអ្នកខ្ចីធ្វើការសងទៀងទាត់ថេរជាសេរី និងតាមកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់។ ឧទាហរណ៍ អតិថិជនអាចខ្ចីលុយក្នុងគោលបំណងចង់ទិញរថយន្ត។ បន្ទាប់ពីទទួលបានកម្ចី អ្នកខ្ចីត្រូវសងទៀងទាត់ទៅឲ្យអ្នកផ្តល់កម្ចីនូវប្រាក់ដើម រួមជាមួយបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ។ អ្នកខ្ចីត្រូវផ្តល់សំណុំឯកសារបញ្ជាក់ពីចំណូល និងការធានាហិរញ្ញវត្ថុនៅពេលដាក់ពាក្យសុំខ្ចី ដូច្នេះអ្នកផ្តល់កម្ចីនឹងទុកចិត្តថាសំណងនាពេលអនាគតនឹងកើតមាន។

• កម្ចីសងតែមួយដង ៖ ជាទូទៅមានរយៈពេលខ្លី អ្នកខ្ចីទទួលបានមូលនិធិមុន (បុរេប្រទានមូលនិធិ) សម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ឬតិចជាង ជាមួយកិច្ចព្រមព្រៀងសងមូលនិធិទាំងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់ ឬបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុនៅចុងកាលបរិច្ឆេទ។ ពេលខ្លះសំដៅលើប័ណ្ណកម្ចី (Note Loan) អ្នកខ្ចីនឹងទទួលបានមូលនិធិមានកាលកំណត់ប្រហែលជា៩០ថ្ងៃ គាត់នឹងត្រូវសងមូលនិធិវិញក្នុងសំណងតែមួយដងបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់។

• ប័ណ្ណឥណទានក្នុងគោលបំណងប្រើប្រាស់ទូទៅ ៖ ជាឥណទានដែលបានរៀបចំឲ្យអ្នកខ្ចីទូទាត់សងលើការទិញដោយប្រើប័ណ្ណឥណទានជំនួសសាច់ប្រាក់។ ប័ណ្ណឥណទានមានដូចជា Master Card, Visa Card ត្រូវបានទទួលស្គាល់ឲ្យធ្វើការទូទាត់ទំនិញ ដោយអ្នកលក់ជាច្រើន។ របាយការណ៍មុខទំនិញត្រូវបានធ្វើទៅអ្នកកាន់ប័ណ្ណឥណទាន (Cardholder) រាល់ខែដោយបង្ហាញពីបន្ទុកចំណាយច្បាស់លាស់ពីទំនិញដែលបានទិញ និងសាច់ប្រាក់ដែលបានដក។

➢ ឥណទានអចលនទ្រព្យ ៖ ជាប្រភេទទីបីនៃឥណទានសំរាប់អ្នកប្រើប្រាស់

ឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងមូលនិធិ ហើយអ្នកខ្ចីអាចទទួលបានកម្ចីដោយប្រើអចលនទ្រព្យរបស់ខ្លួនសំរាប់ធានា ឬដាក់បញ្ចាំ។

❖ **ឥណទានអាជីវកម្ម៖** ឥណទានអាជីវកម្មជាទំរង់ឥណទានចំណាស់បំផុត។ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ អ្នកផលិត អ្នកលក់ និងរោងចក្រផលិតត្រូវការវត្ថុធាតុដើម និងសន្និធិទំនិញដើម្បីបន្តប្រតិបត្តិការក្នុងសហគ្រាសរបស់ពួកគេ។

ឥណទានអាជីវកម្មចែកចេញជាពីរប្រភេទដូចខាងក្រោម ៖

➢ ឥណទានទំនិញសំរាប់លក់ ៖ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីទទួលបានទំនិញនិងវត្ថុធាតុដើមសម្រាប់លក់បន្ត។ ជាទូទៅអង្គការអាជីវកម្មទទួលបានទំនិញ ហើយយល់ព្រមធ្វើការទូទាត់សងតាមលក្ខខណ្ឌនៃការលក់។

➢ មូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ ៖ មូលនិធិហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ប្រតិបត្តិការ គឺជាលុយដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ចាប់ផ្តើមដំណើរការ ថែរក្សា និងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។ គោលបំណងរបស់មូលនិធិគឺសម្រាប់ចំណាយលើប្រាក់បៀវត្សរ៍ ទីផ្សារ ចំណាយទាក់ទងនឹងការផលិត និងចំណាយផ្សេងៗទៀត។

១.២.៣. សមាសភាគនៃដំណើរការឥណទាន⁷

មានកត្តាជាច្រើន ដែលគួរសម្រេចដោយម្ចាស់បំណុលមុននឹងទទួលយកការសន្យារបស់អ្នកស្នើសុំដើម្បីសងបំណុលដោយប្រើឥណទានជំនួសសាច់ប្រាក់សុទ្ធ។ ក្នុងនោះ គឺមានតែប្រតិបត្តិការឥណទានតែមួយគត់ ដែលអាចកំណត់ភារកិច្ចនេះបានហើយមានការពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលខុសត្រូវពីមន្ត្រីឥណទាន។

- ហានិភ័យ
- ពេលវេលា
- ការធានា ឬវត្ថុបញ្ចាំ
- ការឯកភាពតាមច្បាប់
- ចំណាយលើប្រតិបត្តិការ
- អតិផរណា
- បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ។

⁷ Robert Cole Lon Misher, Credit Management, 11th Edition, Page 5-7

១.២.៣.១. ហានិភ័យ

ហានិភ័យ គឺជាលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការឥណទាន ដែលបណ្តាលមកពីការមិនបានបំពេញ កាតព្វកិច្ចជាកូនបំណុល ដោយការមិនបានសងបំណុលគ្រប់ចំនួន នៅពេលចុងបញ្ចប់នៃកិច្ច ព្រមព្រៀងបំណុល។ ប្រសិនបើដូច្នោះម្ចាស់បំណុលនឹងបាត់បង់នូវតម្លៃទំនិញ សេវាកម្ម ឬមូលនិធិ ដើមដែលបានផ្តល់ឲ្យកូនបំណុល។ ដូចនេះការបាត់បង់នឹងកើតមានរាល់ពេល ឬក្រុមទាំងថ្លៃដើម ដែលត្រូវចំណាយបន្ថែមក្នុងការប្រមូលបំណុលមកវិញ ទើបម្ចាស់បំណុលព្យាយាមបញ្ចូលចំនួននៃ ហានិភ័យចូលទៅក្នុងឥណទាន។

១.២.៣.២. ពេលវេលា

នៅក្នុងប្រតិបត្តិការឥណទាន ម្ចាស់បំណុលត្រូវរង់ចាំការទទួលសំណងពីកូនបំណុលតាម កាលបរិច្ឆេទដែលបានកំណត់។ តែប្រសិនបើក្នុងករណីកូនបំណុលមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការសង បំណុលនោះ ម្ចាស់បំណុលនឹងទទួលរងការខាតបង់ទៅតាមពេលវេលា ព្រោះបើសងទាន់ ពេលវេលា ម្ចាស់បំណុលអាចបង្វិលសាច់ប្រាក់ទាំងនោះទៅវិនិយោគនៅកន្លែងផ្សេងៗ ដើម្បីទទួល បានប្រាក់ចំណូល។ ជាលទ្ធផល ម្ចាស់បំណុលនឹងត្រូវបាត់បង់ភាគលាភវិនិយោគ ឬនឹងត្រូវខ្ចីប្រាក់ ដើម្បីទូទាត់លើការចំណាយប្រចាំថ្ងៃ។

១.២.៣.៣. ការធានា ឬវត្ថុបញ្ចាំ

ការធានា ឬវត្ថុបញ្ចាំ គឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៅក្នុងប្រតិបត្តិការ ដែលម្ចាស់បំណុលតែងតែ ត្រូវការ និងទាមទារជាចាំបាច់។ វត្ថុបញ្ចាំ គឺជាវត្ថុមានតម្លៃ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកខ្ចី។

វត្ថុបញ្ចាំនេះជាកិច្ចសន្យាមួយ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការបាត់បង់។ កូនបំណុលបាន ផ្តល់សិទ្ធិជាម្ចាស់ និងយល់ព្រមប្រគល់ទៅឲ្យអ្នកផ្តល់ឥណទាននូវវត្ថុបញ្ចាំនេះក្នុងករណីដែលមាន ហេតុការណ៍មិនសងបំណុល។ អ្នកគ្រប់គ្រងឥណទាន ឬអ្នកផ្តល់កម្ចីត្រូវបានក្លាយជាអ្នកទទួល ខុសត្រូវលើតម្លៃនៃវត្ថុបញ្ចាំ ដែលបានផ្តល់ដោយកូនបំណុល។

១.២.៣.៤. ការរងគ្រោះតាមច្បាប់

ប្រតិបត្តិការឥណទាន គឺទទួលរងឥទ្ធិពលដោយច្បាប់ ដែលច្បាប់នេះត្រូវបានអនុម័តដោយ រដ្ឋ ដើម្បីការពារទាំងកូនបំណុល និងម្ចាស់បំណុល។ ច្បាប់ទាំងនេះនឹងពន្យល់អំពីវិធីជៀសវាងការ ជាកពិន័យ និងរាល់ការចំណាយថ្លៃដើមបន្ថែមដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាស់។ ដូច្នោះការបណ្តុះបណ្តាល តម្រូវឲ្យអ្នកធ្វើការផ្នែកឥណទានយល់ច្បាស់អំពីទំនាក់ទំនងប្រតិបត្តិការឥណទាន ប្រកបដោយ គុណភាព។ ពេលច្បាប់មានការផ្លាស់ប្តូរ (វិសោធនកម្មច្បាប់) ត្រូវមានអ្នកទទួលខុសត្រូវត្រួតពិនិត្យ រាល់ការផ្លាស់ប្តូរទាំងនោះ ដើម្បីកែតម្រូវនយោបាយឥណទានរបស់ស្ថាប័ន ទៅតាមទម្រង់នៃការ ផ្លាស់ប្តូរនោះ។

១.២.៣.៥. ចំណាយលើប្រតិបត្តិការ

ម្ចាស់បំណុលនឹងត្រូវទទួលរងការចំណាយបន្ថែមជាច្រើន បន្ទាប់ពីបានទទួលការសន្យាសង របស់កូនបំណុល។ ការចំណាយទាំងនោះមានដូចជា៖ ប្រាក់បៀវត្សរ៍ ក្រដាសបែបបទឥណទាន កុំព្យូទ័រ និងឧបករណ៍ផ្សេងៗទៀត ដែលប្រើនៅក្នុងដំណើរការឥណទាន។ ចំណាយមួយទៀត ដែលមិនអាចជៀសផុត គឺចំណាយលើផ្នែកច្បាប់ និងប្រតិបត្តិការប្រមូលប្រាក់ត្រលប់។

១.២.៣.៦. អតិផរណា

អតិផរណា ជាទូទៅជាបាតុភូតដែលនាំឲ្យតម្លៃទីផ្សារទូទៅកើនឡើងថ្លៃ (តម្លៃទំនិញ និង សេវាកម្ម) ។ ប្រសិនបើការសងប្រាក់ត្រូវបានពន្យារក្នុងកំឡុងពេលមួយ ដែលកំពុងកើតមាន អតិផរណា នោះអំណាចទិញនៃធនលាភជាដុល្លារមិនគ្រប់ចំនួនដូចតម្លៃដើមនៃដុល្លារ ដែលបាន ផ្តល់ជូនទៅកូនបំណុលនោះទេ។ បើថ្លៃកើនឡើង តម្លៃពិតនៃដុល្លារនីមួយៗនឹងជួបបញ្ហានៅពេល ដែលមានតម្រូវការទិញទំនិញ ឬសេវា។ ឧទាហរណ៍៖ បើសិនអ្នកផ្តល់ឲ្យនរណាម្នាក់ខ្ចី១ដុល្លារ អត្រាអតិផរណា ៥% នោះលទ្ធផលនៅ១ឆ្នាំក្រោយអ្នកទទួលបានតែ ៩៥សេនតែប៉ុណ្ណោះ។

១.២.៣.៧. បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ

ម្ចាស់បំណុលអាចត្រូវការ ឬមិនត្រូវការបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាផ្នែកមួយនៃប្រតិបត្តិការ ឥណទាន។ បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ ជាចំនួនបន្ថែម ដែលកូនបំណុល ឬអ្នកខ្ចីត្រូវបង់បន្ថែមលើតម្លៃ ដែល ខ្លួនបានខ្ចី។ បន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុជួយអ្នកគ្រប់គ្រងចំណាយបន្ថែមលើថ្លៃដើមដូចជា៖ ការខាតបង់លើ សំណងមិនតាមគម្រោង ចំណាយប្រតិបត្តិការ ការខាតបង់ចំណូលរកបានពីការវិនិយោគ អតិផរណា និងការចំណាយខាងផ្លូវច្បាប់។ បើសិនជាបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ មិនបានបញ្ជាក់ឲ្យបាន ច្បាស់លាស់នោះទេ គឺមានន័យថាពួកគេបានបញ្ចូលទៅក្នុងតម្លៃទំនិញ ឬសេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន។

១.២.៤. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទាន^៦

១.២.៤.១. អត្ថប្រយោជន៍ឥណទានសម្រាប់ប្រើប្រាស់

> បង្កើនកម្រិតជីវភាពរស់នៅ (Raise Standard of Living)៖ ជាទូទៅអ្នកប្រើប្រាស់ ទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីការប្រើប្រាស់ឥណទាន ដោយសារពួកគេអាចប្រើប្រាស់ចំណូលអនាគត របស់ពួកគេទូទាត់ទំនិញ ឬសេវា ដែលពួកគេត្រូវការនាពេលបច្ចុប្បន្ន។ ដូច្នេះពួកគេអាច លើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅបច្ចុប្បន្នរបស់ពួកគេ ដោយផ្អែកលើលទ្ធភាពរកចំណូល ឬទទួល បានមូលនិធិនៅពេលអនាគតរបស់ពួកគេ។

^៦ ណាង ម៉េងហៀង, ២០១៣, ការគ្រប់គ្រងឥណទាន, ទំព័រទី១២-១៥

➢ ដោះស្រាយពេលមានអាសន្ន (Handle Emergencies) ៖ អ្នកប្រើប្រាស់អាចដោះស្រាយភាពអាសន្ន និងវិបត្តិដែលកើតមានដោយប្រើប្រាស់ឥណទានដូចជាការជួសជុលរថយន្តខូចដោយចៃដន្យ ព្យាបាលជម្ងឺ និងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលត្រូវការចំណាយជាបន្ទាន់។

➢ ភាពងាយស្រួល (Convenient) ៖ ឥណទានបានបង្កភាពងាយស្រួលជាច្រើន។ អ្នកប្រើប្រាស់អាចធ្វើដំណើរជុំវិញពិភពលោក ដោយប្រើប័ណ្ណឥណទានដើម្បីបង់ថ្លៃប្រេងសាំង សណ្ឋាគារ សំបុត្រយន្តហោះ និងវត្ថុអនុស្សាវរីយ៍ជាដើម។ ប័ណ្ណឥណទានកាត់បន្ថយការយកលុយច្រើនតាមខ្លួន។

១.២.៤.២. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់អាជីវកម្ម

➢ ការពង្រីកទីផ្សារ (Expand Market) ៖ អាជីវកម្មជាច្រើនពឹងផ្អែកលើឥណទានដើម្បីពង្រីកទីផ្សារ និងស្វែងរកអតិថិជនរបស់ពួកគេ។ បើសិនគេផ្តល់ឱកាសឲ្យអតិថិជនរបស់ពួកគេមានជម្រើសទិញដោយឥណទាន នោះមនុស្សជាច្រើននឹងអាចទិញបាន។ អតិថិជនជាច្រើនកង្វះមូលនិធិជាសាច់ប្រាក់ដើម្បីទូទាត់ ដូច្នេះពួកគេពេញចិត្តប្រើឥណទានក្នុងការទិញទំនិញ ឬសេវាកម្មដោយសារពួកគេអាចទូទាត់ពេលក្រោយ។

➢ ទទួលបានសន្និធិទំនិញ និងសម្ភារៈ (Obtain Inventory and Supplies) ៖ អាជីវកម្មតែងពឹងផ្អែកលើកម្មវិធីឥណទាន ដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ឲ្យដើម្បីទទួលបានសន្និធិទំនិញ និងតម្រូវការទំនិញដទៃទៀតដើម្បីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។ អាជីវកម្មជាច្រើនអាចពង្រីកការផ្គត់ផ្គង់ផលិតផល និងការពង្រីកស្តុកសន្និធិទំនិញយ៉ាងច្រើន បើសិនពួកគេអាចទិញដោយប្រើឥណទាន។

➢ ទទួលបានមូលធនហិរញ្ញវត្ថុ (Acquire Finance Capital) ៖ អាជីវកម្មជាច្រើនត្រូវការដើមទុនដើម្បីចាប់ផ្តើម ថែរក្សា និងពង្រីកប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។ ក្រុមហ៊ុនជាច្រើនជួបប្រទះនូវលំហូរសាច់ប្រាក់ឥតទៀងទាត់ ដែលតម្រូវឲ្យធ្វើការទូទាត់មុនពេលទទួលបានមូលនិធិពីការលក់ផលិតផល និងសេវាកម្ម។

១.២.៤.៣. អត្ថប្រយោជន៍នៃឥណទានសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ច

ពេលខ្លះឥណទាន ត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាប្រេងអំណាចសម្រាប់ក្បាលម៉ាស៊ីនសេដ្ឋកិច្ច។ ឥណទានបង្កើនចលនាសាច់ប្រាក់ និងកត្តាផលិតកម្មនៅក្នុងប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច។ ឥណទានអាចផ្តល់មធ្យោបាយដើម្បីស្ថេរភាពដល់កម្រិតសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ដោយធ្វើឲ្យបម្រែបម្រួលអត្រាការប្រាក់របស់ឥណទាន។ តួនាទីរបស់ឥណទានមានសារៈសំខាន់ ជាពិសេសនៅក្នុងគោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ព្រោះគោលដៅនៃនយោបាយនេះនឹងធ្វើឲ្យមានឥទ្ធិពលលើការចំណាយដោយធ្វើការត្រួតពិនិត្យអត្រាការប្រាក់។

១.៣. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន

១.៣.១. និយមន័យ^១

ហានិភ័យឥណទានមកពីពាក្យពីរគឺ ហានិភ័យ និងឥណទាន។ ដូច្នោះ

- “ហានិភ័យ” គឺជាការប្រថុយជាមួយនឹងគ្រោះថ្នាក់នាំឲ្យមានអន្តរាយ ឬខាតបង់។
- “ឥណទាន” គឺជាប្រាក់ឲ្យខ្ចី ហើយត្រូវតែសងមកវិញទាំងដើម និងការប្រាក់តាមពេលវេលាកំណត់ជាក់លាក់ ដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាជាមុន។

⇒ “ហានិភ័យឥណទាន” គឺជាមូលហេតុទាំងឡាយណា ដែលនាំឲ្យប្រាក់កម្ចីជួបប្រទះនូវគ្រោះថ្នាក់ ដែលអាចនាំឲ្យមានអន្តរាយ ឬបាត់បង់។

“ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន” គឺជាវិធីតម្រូវឲ្យបុគ្គលិកទាំងអស់យល់ច្បាស់អំពីអ្វីដែលហៅថាហានិភ័យឥណទាន និងត្រូវតែអនុវត្តជានិច្ចនូវ ៖

- _ ការស្វែងរកឲ្យឃើញសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ ជាអាទិភាពនៃហានិភ័យឥណទាន
- _ ការស្វែងយល់ពីការពិតនៃហានិភ័យឥណទានឲ្យបានទាន់ពេលវេលា
- _ ការស្វែងរកយុទ្ធសាស្ត្រការពារ ដើម្បីសម្រាលហានិភ័យឥណទាន។

១.៣.២. កត្តាដែលបង្កឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន^{១០}

យើងសង្កេតឃើញថា មានហានិភ័យជាច្រើនប្រភេទដែលកើតមានឡើងទៅតាមស្ថាប័នធនាគារ ក្នុងនោះផងដែរហានិភ័យឥណទានបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងដំណើរប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ។ ខាងក្រោមនេះ គឺជាកត្តាមួយចំនួនដែលបង្កឲ្យមានហានិភ័យឥណទាន មានដូចជាកត្តាអតិថិជន កត្តាធនាគារ និងកត្តាប្រធានសក្តិ។

១.៣.២.១. កត្តាអតិថិជន

- ការព្យាករណ៍ ការវិភាគ ឬការវាយតម្លៃលើការវិនិយោគនៅមានកម្រិត
- គំនិតទៅលើការវិនិយោគមានភាពស្ទាក់ស្ទើរ មិនទាន់មានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ និងធ្វើការវិភាគមិនបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ
- មិនសូវគិតពិចារណាឲ្យបានស៊ីជម្រៅទៅលើការវិនិយោគណាមួយ ឬចូលចិត្តការវិនិយោគដែលមានហានិភ័យខ្ពស់ និងទទួលបានប្រាក់ចំណេញច្រើន
- ការប្រើប្រាស់ដើមទុនខុសគោលដៅ ទោះបីមានលទ្ធភាពសងក៏ដោយ

^១ សួន ចំរើន, ២០១៣, *រូបិយវត្ថុ និងធនាគារ*, ទំព័រទី១៤

^{១០} បណ្ឌិត ហួន ប៊ូលី, ២០១៤, *ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ*, ទំព័រទី៨០

- អាចត្រូវបានគូរវិនិយោគដទៃទៀតបោកប្រាស់
- អតិថិជនខ្លះមានគោលបំណងមិនសងប្រាក់ធនាគារ ទោះបីមានលទ្ធភាពសងក៏ដោយ
- អតិថិជនខ្លះបាត់បង់មុខរបរ ឬអាជីវកម្មត្រូវបានក្ស័យធនដែលធ្វើឲ្យបាត់បង់ប្រាក់ចំណូល ។

១.៣.២.២. កត្តាធនាគារ

- បុគ្គលិកធនាគារពុំមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសិក្សា វាយតម្លៃអតិថិជន ឬការវិនិច្ឆ័យមិនបានត្រឹមត្រូវមុននឹងផ្តល់ឥណទាន
- បុគ្គលិកផ្ទាល់មានចេតនាធ្វើឲ្យមានកំហុស
- អតិថិជនជាសាច់ញាតិរបស់បុគ្គលិក
- បុគ្គលិកខ្លះជឿជំនឿមិនល្អជាមួយអតិថិជន
- បុគ្គលិកខ្លះជឿទុកចិត្តទៅលើអតិថិជនពេក ដោយមិនបានគិតពីហានិភ័យនៅថ្ងៃអនាគត ។

១.៣.២.៣. កត្តាប្រធានសក្តិ

- **សេដ្ឋកិច្ច:** ការផ្ទុះឡើងនូវវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក និងវិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុជាដើម។ កាលណាវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចកើនឡើងនាំឲ្យក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស អាជីវកម្ម ត្រូវប្រឈមមុខនឹងការក្ស័យធន ព្រោះថាតម្រូវការអតិថិជនមានការធ្លាក់ចុះដែលជាមូលហេតុធ្វើឲ្យចំណូលផ្ទាល់ខ្លួន និងចំណូលក្រុមហ៊ុនធ្លាក់ចុះ ដូចនេះធ្វើឲ្យក្រុមហ៊ុនមិនអាចមានប្រាក់សងមកធនាគារវិញបាន។
- **សង្គម:** ការផ្ទុះឡើងនៃសង្គ្រាម ការប្រែប្រួលសេដ្ឋកិច្ច ការផ្លាស់ប្តូររដ្ឋាភិបាល ឬគោលនយោបាយនានា។
- **គ្រោះធម្មជាតិ:** ការជួបនូវគ្រោះរាំងស្ងួត ភ្លើងឆេះព្រៃ គ្រោះទឹកជំនន់ នាំឲ្យអតិថិជនបាត់បង់លទ្ធភាពសង ដោយសារអាជីវកម្ម ឬមុខរបរត្រូវបានផ្អាកដំណើរការ។

១.៣.៣. វិធីសាស្ត្រកាត់បន្ថយហានិភ័យឥណទាន¹¹

ក្នុងការកាត់បន្ថយនូវបណ្តាលហានិភ័យឥណទានដែលអាចនឹងកើតមានឡើង ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើត្រូវផ្តោតទៅលើកត្តាសំខាន់ៗដែលចាំបាច់ត្រូវអនុវត្តមានដូចជា ៖

១.៣.៣.១. ចំពោះអតិថិជន

- ធ្វើការវាយតម្លៃឲ្យបានត្រឹមត្រូវពីអតិថិជនដូចជា ៖
 - គោលបំណងនៃការសុំខ្ចីប្រាក់

¹¹ បណ្ឌិត ហួន ថ្នលី, ២០១៤, ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ, ទំព័រទី៨១

- ការវិភាគនូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឲ្យបានហ្មត់ចត់
- ពិចារណាលើគោលដំហែររបស់អ្នកសុំខ្ចីប្រាក់ (ប្រវត្តិរូប ប្រវត្តិអាជីវកម្មជាដើម)
- អតិថិជនត្រូវតែមានវត្ថុបញ្ចាំ ឬវត្ថុធានា
- ផ្តល់យោបល់ក្នុងករណីផ្សេងដែលទាក់ទងក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន
- ពិនិត្យមើលពីចរិតលក្ខណៈ ឬអាកប្បកិរិយារបស់អ្នកសុំខ្ចីប្រាក់
- ធ្វើការចុះសិក្សាដល់គេហដ្ឋាន ឬចុះសិក្សាដល់ទីតាំងប្រកបមុខរបរបស់អតិថិជន
- អតិថិជនត្រូវតែជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យដាក់បញ្ចាំ
- វាយតម្លៃពីលទ្ធភាពសងរបស់អតិថិជនឲ្យបានច្បាស់លាស់។

១.៣.៣.២. ចំពោះធនាគារ

ធនាគារត្រូវធ្វើការពង្រឹងសមត្ថភាពទៅលើបុគ្គលិក ៖

- ជ្រើសរើសបុគ្គលិកដែលមានចំណេះដឹង ជំនាញ ឬធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ខាងផ្នែក

ឥណទាន

- ធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមចំពោះបុគ្គលិកផ្នែកឥណទាន
- ធ្វើការពិន័យ ឬដាក់ទោសចំពោះបុគ្គលិកដែលមានកំហុស
- ធ្វើការលើកទឹកចិត្តទៅលើបុគ្គលិកណាដែលបំពេញការងារបានល្អ
- ណែនាំបុគ្គលិកឲ្យឯកភាពគ្នាក្នុងការបំពេញការងារ
- បណ្តុះគំនិតបុគ្គលិកឲ្យមានភាពស្មោះត្រង់ចំពោះធនាគារជានិច្ច
- ណែនាំពីទំនួលខុសត្រូវលើកិច្ចការរបស់ខ្លួន។

ជំពូកទី២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ

២.១. លក្ខណៈសង្ខេបទូទៅរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

២.១.១. ប្រវត្តិធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

ដោយមានការជួយគាំទ្រពីអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ (ILO) និង កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) អេស៊ីលីដា ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងខែមករា ឆ្នាំ១១៩៣ ក្នុងនាមជាអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលមួយ មានទិសដៅអភិវឌ្ឍន៍មុខរបរខ្នាតតូចបំផុត និងខ្នាតតូច តាមរយៈការផ្តល់ឥណទានដោយ **ស្ថាបនិកមួយក្រុម** ។ តាំងពីពេលចាប់ផ្តើមដំបូង អេស៊ីលីដាបានទទួលការគាំទ្រពីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិសំខាន់ៗជាច្រើន ។ ការពង្រីកបណ្តាញប្រតិបត្តិការគ្របដណ្តប់គ្រប់ខេត្ត-រាជធានី ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសមត្ថភាពរបស់ធនាគារ ក្នុងការរកប្រាក់ចំណេញដែលធានានូវនិរន្តរភាព គឺជាកត្តាធំពីរ ដែលធ្វើឲ្យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និងដៃគូអន្តរជាតិរបស់ខ្លួនសម្រេចថា ធនាគារ អេស៊ីលីដា គួរធ្វើការកម្លាយខ្លួនទៅជាធនាគារពាណិជ្ជ ។ ធ្វើបែបនេះ មិនត្រឹមតែជួយពង្រឹងស្ថេរភាពរចនាសម្ព័ន្ធផ្នែកច្បាប់ សម្រាប់បំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនពីមុនមកនោះទេ វាថែមទាំងផ្តល់ឲ្យធនាគារនូវជម្រើសកាន់តែច្រើនក្នុងការរកទុនបន្ថែម (ដូចជាការថែមដើមទុន ការទទួលប្រាក់បញ្ញើសាធារណៈ ឬការទទួលប្រាក់កម្ចីពាណិជ្ជកម្មរវាងធនាគារដូចគ្នា) សម្រាប់គាំទ្រដល់ការពង្រីក ការផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជាអាជីវកម្មស្នូលរបស់ខ្លួន ។ ដោយមានការជួយជ្រោមជ្រែងពីស្ថាប័នមួយចំនួនដូចជា ភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍អន្តរជាតិនៃសហរដ្ឋអាមេរិក (USAID) កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឯកជនតំបន់ទន្លេមេគង្គ (MPDF/IFC) និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អង្គការសហប្រជាជាតិ (UNDP) ធ្វើឲ្យកម្មវិធីកម្លាយខ្លួនរយៈពេលបីឆ្នាំមួយត្រូវបានលើកឡើងនៅឆ្នាំ១១៩៨ ហើយសម្រេចជោគជ័យ ដោយទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារឯកទេសនៅក្នុងខែតុលា ឆ្នាំ២០០០ ។

នៅក្នុងដំណើរការកម្លាយខ្លួននេះ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលអេស៊ីលីដាដើម បានបង្វែរទ្រព្យសកម្ម និងបំណុលក្នុងដៃអតិថិជន (ប្រាក់កម្ចីរយៈពេលវែង ដែលទទួលបានពីម្ចាស់ជំនួយ) ទៅកាន់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ដែលទើបបង្កើតថ្មី ដោយប្តូរត្រលប់ទៅវិញជាភាគហ៊ុន ៤៤,៩១% របស់ធនាគារស្មើនឹង ៤លានដុល្លារអាមេរិក សមាគមបុគ្គលិកអេស៊ីលីដា (ក្រុមហ៊ុន អេ អេស អេ អ៊ីន្ស) ដែលបានបង្កើតឡើងដោយមូលនិធិរបស់បុគ្គលិកបានទិញភាគហ៊ុនចំនួន ៦,០៩% ហើយចំណែកដែលនៅសល់ ៤៩% ទៀតត្រូវបានបែងចែកទៅឲ្យភាគទុនិកបរទេសចំនួនបួនគឺ

សាជីវកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (សាខាធនាគាររបស់ពិភពលោក) DEG (ប្រទេសអាល្លឺម៉ង់) FMO និងធនាគារទ្រីយ៉ូដូស (ប្រទេសហូឡង់) ។ នាពេលអនាគតធនាគារ អេស៊ីលីដា អាចនឹងមាន វត្តមាននៅលើទីផ្សារភាគហ៊ុន ក្នុងពេលសមស្របណាមួយ ។

បន្ទាប់ពីបានបង្កើនដើមទុនរបស់ខ្លួនមួយទ្វេដង ឡើងដល់ ១៣លានដុល្លារអាមេរិក ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណជាធនាគារពាណិជ្ជ នៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ ហើយ ត្រូវប្តូរឈ្មោះមកជា "ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី" ។ នៅថ្ងៃទី១០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៣ ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានប្រកាសពីការបង្កើនដើមទុនដែលមានពី ១៣លានដុល្លារអាមេរិក ទៅ ដល់ ១៨៥.៦៧១.៨៥៧លានដុល្លារអាមេរិក ។ នៅថ្ងៃទី១២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥ ធនាគារ អេស៊ីលីដា បានប្រកាសដើមទុនរបស់ខ្លួនពី ១៨៥.៦៧១.៨៥៧លានដុល្លារអាមេរិក ទៅដល់ ២៦៥.៧២៦.០៥០ដុល្លារអាមេរិក ។ នៅថ្ងៃទី១៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧ ធនាគារ អេស៊ីលីដា បាន បង្កើនដើមទុនដល់ ៣៥៨.៥៤៤.៩៥៦លានដុល្លារអាមេរិក និងបង្កើនដល់ ៣៩៥.២២៤.១០៥លាន ដុល្លារអាមេរិក នៅថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨ ។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០០មក ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានធ្វើការពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ ខ្លួនយ៉ាងលឿនជាមួយនឹងអត្រាកើនឡើងជាមធ្យមនៃចំនួនទឹកប្រាក់ឥណទានសរុប ៤៧% ក្នុង មួយឆ្នាំ ។ នាដំណាច់ឆ្នាំ២០១៧ ធនាគារ អេស៊ីលីដា មានទ្រព្យសកម្មសរុប ៥.២៤៤ លានដុល្លារ អាមេរិក ព្រមទាំងកាន់កាប់ទីផ្សារបានប្រមាណ ១៨,១% នៃទំហំទ្រព្យសកម្មសរុប ១៨,៤% និង៥៥,០% នៃទំហំទីផ្សារឥណទានសរុប និង៥៣,១% នៃទំហំទីផ្សារប្រាក់បញ្ញើសរុបនៅក្នុង វិស័យធនាគារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារ អេស៊ីលីដា មានសមតុល្យឥណទាន សរុបប្រមាណ ៣៥១៣.៦៨លានដុល្លារអាមេរិក នៅលើដៃអតិថិជនជាង ៣៩៧.២៤៩នាក់ ដែល ក្នុងនោះមាន ៥៤,១៥% ជាស្ត្រី ។

២.១.២. ទស្សនៈវិស័យ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជនាំមុខក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការ ផ្តល់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុល្អបំផុតជូនដល់សាធារណជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋានក្នុងសហគមន៍ ។

២.១.៣. បេសកកម្ម

បេសកកម្មរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គឺផ្តល់ជូនសហគ្រិនខ្នាតតូចបំផុត ខ្នាតតូច ខ្នាតមធ្យម និងសាធារណជន នូវមធ្យោបាយក្នុងការគ្រប់គ្រងចាត់ចែងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដើម្បីលើកស្ទួយជីវភាពរស់នៅឲ្យប្រសើរឡើង ដោយអនុវត្តឲ្យបាននូវ

និរន្តរភាព និងបង្កើតនូវអត្ថប្រយោជន៍ជូនដល់ភាគទុនិក កម្មករ និងយោជិត ព្រមទាំងសហគមន៍ ទាំងអស់ ។ យើងប្រកាន់ភ្ជាប់ជានិច្ចនូវគោលការណ៍ សីលធម៌ វិជ្ជាជីវៈ សង្គម ច្បាប់ និងបរិស្ថាន ប្រកបដោយកម្រិតខ្ពស់បំផុត ។

២.១.៤. គោលដៅ

គោលដៅរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គឺត្រូវផ្តល់ផលិតផល និងសេវាកម្ម ធនាគារដ៏ល្អបំផុត និងមានសុវត្ថិភាពខ្ពស់តាមរយៈសាខា និងបណ្តាញដ៏ច្រើនរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ជូនដល់អតិថិជនគ្រប់ស្រទាប់ដោយប្រមើលមើលតម្រូវការរបស់អតិថិជន និងត្រៀម លក្ខណៈជាស្រេច ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទាំងនោះឲ្យបានរហ័សទាន់ចិត្ត បណ្តាលនូវការ ប្រតិបត្តិខាងហិរញ្ញវត្ថុជីវិតមាំ និងជាក់លាក់ រក្សាបាននូវបរិយាកាសការងារមួយ ដែលអាចទាក់ទង ថែរក្សា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្មករនិយោជិតដែលមានឆន្ទៈការងារខ្ពស់ ដែលបានរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឲ្យ ធនាគារទទួលបានជោគជ័យ និងការគិតគូរដល់សហគមន៍ និងបរិស្ថានផងដែរ។

២.១.៥. វប្បធម៌ការងារ

វប្បធម៌ការងាររបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គឺជារបៀបធ្វើការងារនៅក្នុងសង្គម សហគមន៍ និងក្រុមហ៊ុនដែលរួមមានដូចជា ការពេញចិត្ត និងការព្យាយាមធ្វើការងារឲ្យមាន ប្រសិទ្ធភាពល្អ ភាពស្អាតស្អំ មិនពុករលួយ មិនស៊ីសំណូក មានភាពស្មោះត្រង់ មានសាមគ្គីភាព ឯកភាព សុភាពរាបសា ទន់ភ្លន់ តែម៉ឺងម៉ាត់ចំពោះការងារ និងមានភាពម្ចាស់ការប្រកបដោយការ ទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។ លើសពីនេះទៅទៀត វាក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំង និងបង្ហាញឲ្យឃើញនូវ អាកប្បកិរិយានៃការគ្រប់គ្រង ការធ្វើការងាររបស់បុគ្គលិក បច្ចេកទេស និងបំរែបំរួលផងដែរ។

វប្បធម៌ការងាររបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី៖

- ការហៅ លោកគ្រូ-អ្នកគ្រូ
- ប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រ រៀនសូត្រពីខ្លួនឯង រៀនសូត្រពីអ្នកដទៃ និងអ្វីៗនៅជុំវិញខ្លួន ដោយយកចិត្តទុកដាក់ ប្រុងប្រយ័ត្ន មិនប្រមាថការងារ
- មិនធ្វេសប្រហែស ម្ចាស់ការលើការងារ ប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់
- មិនមើលបំណាំការងារអ្នកដទៃ
- មានការតាំងចិត្ត ប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំក្នុងការសម្រេចស្នាដៃ និងព្យាយាមធ្វើការឲ្យ មានប្រសិទ្ធភាព
- ការឲ្យតម្លៃគ្នា និងផ្តល់នូវការគោរព

- ការពេញចិត្តនឹងការងារ
- ស្មារតីស្អំ មិនពុករលួយ មិនស៊ីសំណាក
- ស្មោះត្រង់ មានសាមគ្គីភាព ឯកភាព
- មានការចូលរួមខ្ពស់ពីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងគ្រប់ផ្នែកការងារ
- សុភាពរាបសា ទន់ភ្លន់ តែម៉ឺងម៉ាត់ចំពោះការងារ
- ការញញឹមរាក់ទាក់
- ប្រកាន់នូវសីលធម៌ កាយ វាចា ចិត្ត ល្អប្រសើរ ប្រកបដោយកត្តា កតវេទី។

២.២. អត្តសញ្ញាណ

២.២.១. រូបសញ្ញា

២.២.២. អត្ថន័យនៃពាក្យ “អេស៊ីលីដា”

- អ: អភិសមាចារ អភិវឌ្ឍន៍ អច្ឆរិយ
- ស: សុខភាព សមត្ថភាព សីលធម៌
- ល: លឿនទាន់ចិត្ត លទ្ធផលល្អ លើសលប់
- ដ: ដឹងយល់ ដុះដាល ដល់គោលដៅ

២.២.៣. មូលហេតុ

ជាទូទៅគេតែងតែយករូបភាពផ្សេងៗធ្វើជានិមិត្តសញ្ញារបស់ ក្រុមហ៊ុន ស្ថាប័ន ក្រសួងមន្ទីរ។ ប៉ុន្តែចំពោះធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានយកអក្សរខ្មែរ “អេស៊ីលីដា” និងអក្សរអង់គ្លេស “ACLEDA” ធ្វើជានិមិត្តសញ្ញាពីព្រោះ៖

ក. អក្សរខ្មែរ “អេស៊ីលីដា”

- ផ្សព្វផ្សាយជាសកលឲ្យមហាជនស្គាល់អក្សរខ្មែរតាមរយៈនិមិត្តសញ្ញានេះ។

ខ. អក្សរអង់គ្លេស: ACLEDA

- ដោយធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុទូលំទូលាយទូទាំងប្រទេស។

២.៣. ភាគទុនិក

យោងតាមអាជ្ញាប័ណ្ណលេខ ០១/BIS ដែលចេញផ្សាយដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នៅថ្ងៃទី ០១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣ និងយោងតាមការអនុម័តលេខ០៥២ ដែលចេញផ្សាយនៅថ្ងៃទី១២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៤ ដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ធនាគារបានបង្កើនដើមទុនជាហ៊ុនចុះបញ្ជីសរុបរបស់ខ្លួនពី ៤លានដុល្លារអាមេរិកទៅ ១៣លានដុល្លារអាមេរិក ដែលតំណាងឲ្យ ១៣លានហ៊ុនធម្មតា ដែលហ៊ុននីមួយៗមានតម្លៃ ១ដុល្លារអាមេរិក។

តារាងទី២.៣៖ ភាគទុនិក នៅថ្ងៃទី០៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨

ភាគទុនិកនៅថ្ងៃទី០៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៨			
ភាគទុនិក	ភាគរយនៃកម្មសិទ្ធិ	មូលធនភាគហ៊ុន (ដុល្លារអាមេរិក)	ចំនួនភាគហ៊ុន
អេស៊ីលីដា ហ្វាយណាន់ស្យែល ត្រាស់	២៦,០០០០%	១០២.៧៥៨.២៦៧\$	១០២.៧៥៨.២៦៧
ក្រុមហ៊ុន អេ អេស អេ ភីអិលស៊ី	២៥,០០០០%	៩៨.៨០៦.០៣៤\$	៩៨.៨០៦.០៣៤
Sumitomo Mitsui Banking Corporation	១៨,២៥០០%	៧២.១២៨.៣៩៦\$	៧២.១២៨.៣៩៦
COFIBRED	១២,២៥០០%	៤៨.៤១៤.៩៥២\$	៤៨.៤១៤.៩៥២
ORID Corporation Triodos	១២,២៥០០%	៤៨.៤១៤.៩៥២\$	៤៨.៤១៤.៩៥២
Microfinance Fund	២,៥៥០៨%	១០.០៨១.៤១៨\$	១០.០៨១.៤១៨
Triodos Fari Share Fund	២,១៨១៤%	៨.៦២១.៣៤៣\$	៨.៦២១.៣៤៣
Triodos Sustainable Finance Foundation	១,៥១៧៨%	៥.៩៩៨.៧៤៣\$	៥.៩៩៨.៧៤៣
សរុប	១០០%	៣៩៥.២២៤.១០៥\$	៣៩៥.២២៤.១០៥

ប្រភព៖ www.acledabank.com (ថ្ងៃទី០៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩)

២.៤. ការផ្សព្វផ្សាយ

ធនាគារបានប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយផ្សព្វផ្សាយ ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយពីផលិតផល និងសេវាកម្មដែលធនាគារបាននឹងកំពុងផ្តល់។ ក្រៅពីការយោសនាតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានា បុគ្គលិករបស់ធនាគារក៏បានចុះតាមតំបន់ ដើម្បីណែនាំពន្យល់ពី៖ របៀបប្រើប្រាស់ លក្ខខណ្ឌតម្រូវ និងអត្ថប្រយោជន៍។

២.៥. ផលិតផល និងសេវាកម្ម

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជដែលបានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានកិត្តិយសល្បីល្បាញ និងទទួលបានការទុកចិត្តពីអតិថិជនរាប់លាននាក់ ដោយសារធនាគារ អេស៊ីលីដា មានគោលដំហែងរឹងមាំ ហើយមានផ្តល់នូវផលិតផល និងសេវាកម្មដូចជា៖

❖ សេវាឥណទាន

- ឥណទានអាជីវកម្មខ្នាតតូច
- ឥណទានអាជីវកម្មខ្នាតមធ្យម និងសាជីវកម្ម
- ឥណទានវិបារូបរី
- ឥណទានវិបារូបរីសម្រាប់អតិថិជនបញ្ញើ-សន្សំ
- ឥណទានសម្រាប់ទុនបង្វិល
- ឥណទានសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន
- ឥណទានគេហដ្ឋាន
- ឥណទានកែលម្អលំនៅឋាន
- ឥណទានរថយន្ត
- ឥណទានម៉ូតូ
- ឥណទាននិស្សិត។

❖ សេវាធនាគារអេឡិចត្រូនិក

- សេវាអេស៊ីលីដាអ៊ីនធើណែត
- សេវាអេស៊ីលីដាយូនីធើទាន់ចិត្ត
- សេវាអេស៊ីលីដាអ៊ីឌុមមេស
- ប័ណ្ណឥណទានប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន

- ប័ណ្ណឥណពន្ធ អេស៊ីលីដា
- ប័ណ្ណឥណទាន អេស៊ីលីដា
- ម៉ាស៊ីនអេធីអឹម អេស៊ីលីដា
- ម៉ាស៊ីនឆ្លុកកាត អេស៊ីលីដា
- សេវាបញ្ចូលទឹកប្រាក់
- សេវាបញ្ជាតាមរយៈ E-mail/Fax
- សេវាធ្វើសារជូនដំណឹងព័ត៌មានគណនី។

❖ សេវាបញ្ជី-សន្សំ

- គណនីបញ្ជីសំចៃ
- គណនីបញ្ជីតាមតម្រូវការ
- គណនីចរន្ត
- គណនីមានកាលកំណត់
- គណនី Euro Flex
- គណនីមូលបត្រ
- គណនីមូលនិធិសោធននិវត្តន៍
- គណនីមូលនិធិគាំពារសុខភាព
- គណនីមូលនិធិសិក្សាអប់រំ
- គណនី Trust សម្រាប់ទិញ-លក់អចលនទ្រព្យ
- គណនីព្រះសង្ឃ និងគណនីមូលនិធិវត្ត
- គណនីអនាគតកុមារ។

❖ សេវាផ្ទេរប្រាក់

- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្នុងស្រុក
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសតាមរយៈប្រព័ន្ធ SWIFT
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសតាមរយៈ វេសស្ទីន យូញៀន
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសតាមរយៈ Payone

❖ សេវាចាត់ចែងសាច់ប្រាក់

- សេវាលិខិតអះអាងលើគណនី និងព័ត៌មានអតិថិជន

- សេវាមូលប្បទានបត្រសាច់ប្រាក់
- សេវាបើកប្រាក់បៀវត្សរ៍
- សេវាប្រមូលសាច់ប្រាក់
- សេវាទូទាត់ឲ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់
- សេវាសម្រួលគណនីអតិថិជន
- សេវាបញ្ជាអចិន្ត្រៃយ៍
- សេវាទិញមូលប្បទានបត្រទេសចរណ៍
- សេវាទិញមូលប្បទានបត្របរទេស
- សេវាមូលប្បទានប័ណ្ណ
- សេវាបញ្ជីតាមរយៈប្រអប់សុវត្ថិភាព
- សេវាប្រមូលប្រាក់បង់ពន្ធ
- សេវាប្រមូលប្រាក់បង់ពន្ធលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន និងយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ
- សេវាប្រមូលប្រាក់បង់ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ
- សេវាទូទាត់វិក្កយបត្រនៅតាមបញ្ជីសាខាធនាគារ អេស៊ីលីដា
- សេវាកិច្ចសន្យាប្តូររូបិយប័ណ្ណទុកមុន
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ទូទាត់ជាកញ្ចប់
- សេវាប្តូរប្រាក់។

❖ **សេវាហិរញ្ញប្បទានពាណិជ្ជកម្ម**

- សេវា Documentary Collection
- សេវាលិខិតឥណទាន
- សេវាលិខិតធានា។

❖ **សេវាភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ**

សេវាភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ ផ្តល់ជូនអតិថិជនជាអាជីវករ ពាណិជ្ជករ និងក្រុមហ៊ុននានានូវ ចលនវត្ថុដូចជា យានយន្ត គ្រឿងចក្រ ឬឧបករណ៍សម្ភារៈបរិក្ខារទាំងឡាយ (លើកលែងដី/អគារ) ក្នុងរយៈពេលវែង ដើម្បីយកមកប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្ម ឬផ្ទាល់ខ្លួន ឬដកយកទុនបង្វិលពីក្នុង អាជីវកម្មមកប្រើប្រាស់។

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ផ្តល់សិទ្ធិកាន់កាប់ និងសិទ្ធិប្រើប្រាស់ពេញលេញជូនអតិថិជនពេញ

មួយរយៈពេលនៃកិច្ចព្រមព្រៀងភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងត្រូវបង់ត្រឡប់មកធនាគារ អេស៊ីលីដាវិញ នូវថ្លៃឈ្នួលប្រចាំខែ ឬថ្លៃឈ្នួលដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាក្នុងរយៈពេលចរចាណាមួយ រួមទាំងកម្រៃ សេវាផ្សេងៗ។

❖ **សេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ក្នុងនាមជាអ្នកណែនាំអតិថិជន**

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ជាធនាគារពាណិជ្ជឈ្មោះមុខគេលើគ្រប់វិស័យ បានចាប់ ដៃគូជាមួយក្រុមហ៊ុន ព្រូជិនសល (ខេមបូឌា) ឡាយហ្វ អ៊ីស្ត្រីនស ដែលជាក្រុមហ៊ុនឈ្មោះមុខគេ ក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង និងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ លំដាប់ពិភពលោក ក្នុងការផ្តល់ជូនអតិថិជនរបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ក៏ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាទាំងអស់ ជាមួយនឹងសេវាកម្ម និង ផលិតផលធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតលំដាប់ពិភពលោក ដែលមានបម្រើនៅគ្រប់ការិយាល័យសាខា របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។

តាមរយៈភាពជាដៃគូនេះ ធនាគារ អេស៊ីលីដា នឹងជួយសម្រួលដល់លោកអ្នកដែលមាន តម្រូវការទិញប័ណ្ណធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិតពីក្រុមហ៊ុន ព្រូជិនសល ដើម្បីការពារលើហានិភ័យគ្រួសារ ដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ផ្សេងៗ។

សេវាធានារ៉ាប់រងអាយុជីវិត ជាការធានានិរន្តរភាពនៃប្រាក់ចំណូល ដើម្បីឲ្យជីវភាព រស់នៅរបស់គ្រួសារ ឬអ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់លោកអ្នកមានស្ថេរភាព ក្នុងករណីមានហេតុការណ៍ កើតឡើងក្នុងពេលធានា។

❖ **សេវាពិនិត្យសុខភាពហិរញ្ញវត្ថុ**

សេវាពិនិត្យសុខភាពហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាសេវាស្នើសុំរបាយការណ៍ព័ត៌មានឥណទានរបស់ អតិថិជន នៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ក្រេឌីត ប្រូជ័រ (ខេមបូឌា) ខ្វ អិលធីឌី (CBC) តាមរយៈធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ដែលអតិថិជនធ្លាប់បានខ្ចីប្រាក់ពីស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

របាយការណ៍នេះមានបង្ហាញនូវប្រវត្តិនៃការខ្ចីប្រាក់ និងការសងប្រាក់របស់អតិថិជន ជាមួយនឹងគ្រឹះស្ថានធនាគារ ឬស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុណាមួយ។

២.៦. តំបន់ប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ

២.៦.១. ប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ បានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី០១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ក្នុងគោលបំណងដើម្បីពង្រីកសក្តានុពលទីផ្សារ និងបង្កើនភាពងាយស្រួលក្នុងការផ្តល់ ផលិតផល និងសេវាកម្មដល់ដៃអតិថិជន។

២.៦.២. ទីតាំងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ

ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ដែលមានអាស័យដ្ឋានស្ថិតនៅអាគារលេខ១៤៥ មហាវិថីព្រះនរោត្តម កែងវិថីសម្តេចល្វីងម ភូមិទី០៥ សង្កាត់បឹងកេងកង ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ។

ប្រអប់សំបុត្រលេខ: ១១៤៩

ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៩៩៨ ៦៧៧/ ៣៧៧

ទូរសារលេខ: ០២៣ ៩៩៨ ០៦៦

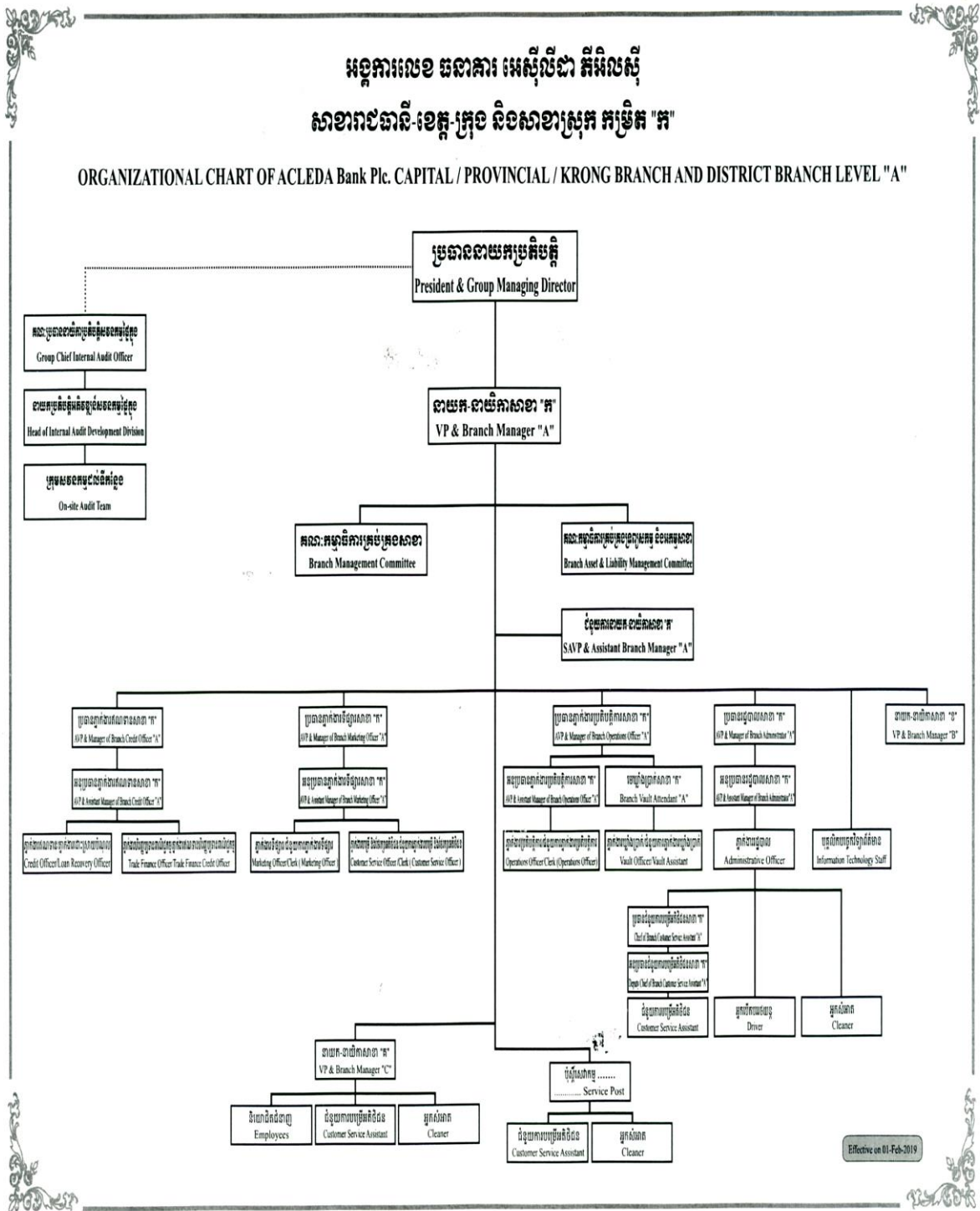
អ៊ីម៉ែល: mch@acledabank.com.kh

វេបសាយ: www.acledabank.com.kh

Vimean Chaktomuk Branch

២.៦.៣. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខា វិមានចតុមុខ

(សូមមើលនៅឧបសម្ព័ន្ធទី១ ៖ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ)

ជំពូកទី៣

ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី

សាខាវិមានចតុមុខ

៣.១. ប្រភេទឥណទាន

៣.១.១. ឥណទានជំនួញខ្នាតតូចបំផុត

ឥណទានខ្នាតតូចបំផុត គឺជាប្រភេទឥណទានដែលមានទំហំប្រាក់កម្ចីតូចៗសមស្របទៅនឹងទំហំអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនដែលស្ថិតក្នុងកម្រិតទាបបំផុត ជាពិសេសប្រជាជននៅតាមជនបទ និងទីប្រជុំជនតូចៗនៃបណ្តាខេត្តក្រុងនានាសម្រាប់យកទៅប្រកបមុខរបរ ឬពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ពួកគាត់ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលរបស់លោកអ្នក។ ឥណទានខ្នាតតូចបំផុតគឺជាជម្រើសដ៏ល្អក្នុងការបង្កើនដើមទុនបន្ថែម។

ឥណទានខ្នាតតូចបំផុតរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី អាចស្នើសុំជាលក្ខណៈទោល ឬក្រុម។

❖ ប្រភេទប្រាក់ រយៈពេលខ្លី និងទំហំឥណទាន

ឥណទានទោល

ប្រភេទជាប្រាក់រៀល ប្រាក់បាត និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក

- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ១២ខែ ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - រហូតដល់ ៤០០.០០០រៀល
 - រហូតដល់ ៤.០០០បាត
 - រហូតដល់ ១០០ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ២៤ខែ ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - ធំជាង ៤០០.០០០រៀល រហូតដល់ ៦.០០០.០០០រៀល
 - ធំជាង ៤.០០០បាត រហូតដល់ ៦០.០០០បាត
 - រហូតដល់ ១.៥០០ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ៣៦ខែ ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - ធំជាង ៦.០០០.០០០រៀល រហូតដល់ ១២.០០០.០០០រៀល
 - ធំជាង ៦០.០០០បាត រហូតដល់ ១២០.០០០បាត
 - ធំជាង ១.៥០០ដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ ៣.០០០ដុល្លារអាមេរិក។

ឥណទានក្រុម

- សមាជិកក្រុម ពី ២នាក់ ទៅ ១០នាក់
- ប្រភេទជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ១២ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - រហូតដល់ ៤០០.០០០រៀល សម្រាប់សមាជិកម្នាក់ៗ
 - រហូតដល់ ៤.០០០បាត សម្រាប់សមាជិកម្នាក់ៗ
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ២៤ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - លើសពី ៤០០.០០០រៀល រហូតដល់ ៥.០០០.០០០រៀល សម្រាប់សមាជិកម្នាក់ៗ
 - លើសពី ៤.០០០បាត រហូតដល់ ៥០.០០០បាត សម្រាប់សមាជិកម្នាក់ៗ។

៣.១.២. ឥណទានសម្រាប់មុខរបរតូចតាច

ឥណទានសម្រាប់មុខរបរតូចតាច ជាប្រភេទកម្ចីខ្នាតតូចបំផុតដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ផ្តល់ជូនអតិថិជនដែលមានមុខរបរលក់ដូរទ្រង់ទ្រាយតូចៗនៅតាមទីផ្សារ ឬទីប្រជុំជន នានា ដើម្បីយកទៅពង្រីកមុខរបរ និងទិញសម្ភារៈផ្សេងៗសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។

❖ ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្លី

- ផ្តល់ជូនជា ប្រាក់រៀល ប្រាក់បាត និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- ទំហំឥណទាន រហូតដល់ ៣.០០០.០០០រៀល ៣០.០០០បាត ឬ៧៥០ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ១២ខែ។

៣.១.៣. ឥណទានជំនួញខ្នាតតូច

ឥណទានខ្នាតតូច គឺជាប្រភេទឥណទានសម្រាប់អតិថិជនដែលមានគំនិតចង់ពង្រីកអាជីវកម្ម សំដៅលើការបង្កើនចំណូលបន្ថែម ពោលគឺអតិថិជនដែលមានមុខរបរត្រឹមត្រូវច្បាស់លាស់រួចមក ហើយ។ ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលឲ្យបានកាន់តែច្រើន លោកអ្នកចាំបាច់ត្រូវពង្រីកមុខជំនួញរបស់ លោកអ្នកសិន គឺបង្កើនដើមទុនដើម្បីរកចំណូលបន្ថែម។ មុខជំនួញរបស់លោកអ្នកមិនត្រឹមតែ ត្រូវការប្រាក់កម្រៃទៀងទាត់ប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងត្រូវការប្រាក់ចំណេញដែលមានលំនឹងរយៈពេល យូរអង្វែង និងសម្រាប់ការរីកចម្រើនទៀតផង។

❖ ប្រភេទប្រាក់ រយៈពេលខ្លី និងទំហំឥណទាន

- ប្រភេទជាប្រាក់រៀល ប្រាក់បាត និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ៣៦ខែ ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំ ៖

- លើសពី ១២.០០០.០០០រៀល រហូតដល់ ២០.០០០.០០០រៀល
- លើសពី ១២០.០០០បាត រហូតដល់ ២០០.០០០បាត
- លើសពី ៣.០០០ដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ ៥.០០០ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្ចីអតិបរមា ៤៨ខែ ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - លើសពី ២០.០០០.០០០រៀល រហូតដល់ក្រោម ៤០.០០០.០០០រៀល
 - លើសពី ២០០.០០០បាត រហូតដល់ក្រោម ៤០០.០០០បាត
 - លើសពី ៥.០០០ដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ក្រោម ១០.០០០ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្ចីអតិបរមា ៦០ខែ ចំពោះឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - ចាប់ពី ៤០.០០០.០០០រៀល រហូតដល់ ១២០.០០០.០០០រៀល
 - ចាប់ពី ៤០០.០០០បាត រហូតដល់ ១.២០០.០០០បាត
 - ចាប់ពី ១០.០០០ដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ ៣០.០០០ដុល្លារអាមេរិក

៣.១.៤. ឥណទានជំនួញខ្នាតមធ្យម

ឥណទានជំនួញខ្នាតមធ្យម ជាផលិតផលប្រាក់កម្ចីមួយប្រភេទដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់អាជីវកម្ម ឬសហគ្រាសខ្នាតតូចតាមរយៈឥណទាននេះអតិថិជនមានលទ្ធភាពធ្វើអាជីវកម្មដូចជា ៖ បង្កើនដើមទុនបង្វិលផ្លាស់ប្តូរគ្រឿងម៉ាស៊ីន ឬបន្ថែមមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនជាដើម។

❖ ប្រភេទប្រាក់ រយៈពេលខ្ចី និងទំហំឥណទាន

- ប្រភេទជាប្រាក់រៀល ប្រាក់បាត និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្ចីអតិបរមា ៦០ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំ ៖
 - លើសពី ១២០.០០០.០០០រៀល
 - លើសពី ១.២០០.០០០បាត
- រយៈពេលខ្ចីអតិបរមា ៧២ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំលើសពី ៣០.០០០ដុល្លារអាមេរិក។

៣.១.៥. ឥណទានវិបារូបរ

ឥណទានវិបារូបរ គឺជាផលិតផលប្រាក់កម្ចីមួយប្រភេទដែលអនុញ្ញាតឱ្យអតិថិជនអាចដកប្រាក់លើសពីសមតុល្យគណនីចរន្តរបស់ខ្លួននូវចំនួនជាក់លាក់ក្នុងកំឡុងពេលសុពលភាពនៃកិច្ចសន្យា។

ឥណទានវិបារូបរពិតជាមានសារៈប្រយោជន៍ចំពោះហេតុការណ៍ ដែលមិនអាចទាយទុកជាមុន

ឬហេតុការណ៍បន្ទាន់ណាមួយ។ សេវានេះត្រូវបានរៀបចំឡើងជាពិសេសដើម្បីបំពេញតម្រូវការប្រតិបត្តិការជំនួញ និងធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវលំហូរសាច់ប្រាក់របស់អតិថិជន។

❖ **ប្រភេទសាច់ប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្លី**

- ប្រភេទជាប្រាក់រៀល ប្រាក់បាត និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- ឥណទានមានទំហំចាប់ពី ៥.០០០ដុល្លារអាមេរិកឡើងទៅ ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល ឬប្រាក់បាត

- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ៣៦០ថ្ងៃ។

៣.១.៦. ឥណទានវិបារូប័សសម្រាប់អតិថិជនបញ្ញើ-សន្សំ

ឥណទានវិបារូប័សសម្រាប់អតិថិជនបញ្ញើ-សន្សំ គឺជាសេវាឥណទានមួយប្រភេទដែលអនុញ្ញាតឲ្យអតិថិជនដែលមានកង្វះខាតសាច់ប្រាក់ម្តងម្កាល ដោយការយឺតយ៉ាវនៃចំណូលដែលត្រូវចូលក្នុងពេលខ្លីខាងមុខ អាចដកប្រាក់តាមតម្រូវការពីគណនីបញ្ញើសំចៃ ឬគណនីបញ្ញើតាមតម្រូវការរបស់ខ្លួននូវចំនួនទឹកប្រាក់ណាមួយ ដោយមិនបាច់ជូនដំណឹងមុន តាមកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយធនាគារ។ អតិថិជនអាចដកប្រាក់លើសពីសមតុល្យទឹកប្រាក់ដែលអតិថិជនមានជាក់ស្តែង និងត្រូវបង់ការប្រាក់លើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបានដកលើស (សមតុល្យឥណាយិក ឬសមតុល្យអវិជ្ជមាន) ដោយមិនតម្រូវឲ្យមានទ្រព្យ ឬទឹកប្រាក់ក្នុងគណនីសម្រាប់ដាក់បញ្ចាំទេ។

❖ **ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្លី**

- មានផ្តល់ជូនជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត ផ្អែកទៅតាមប្រភេទប្រាក់នៃគណនី ដែលអតិថិជនប្រើប្រាស់ជាមួយធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។

- ទំហំឥណទានអតិបរមារហូតដល់
 - ៥០% នៃប្រាក់បៀវត្សសុទ្ធខែមុន ចំពោះអតិថិជនដែលប្រើប្រាស់សេវាបើកប្រាក់បៀវត្ស ជាមួយធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
 - ៥០% នៃចំនួនមធ្យមទំហំសាច់ប្រាក់ដែលអតិថិជនធ្លាប់ដាក់ចូលក្នុងគណនីរយៈពេលបីខែចុងក្រោយ និងច្រើនបំផុតរហូតដល់ ៥០០ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត។

• កិច្ចសន្យាឥណទានវិបារូប័សសម្រាប់អតិថិជនបញ្ញើ-សន្សំ មានសុពលភាពរហូតដល់មួយឆ្នាំ (១២ខែ) អាស្រ័យលើតម្រូវការប្រើប្រាស់របស់អតិថិជន និងរយៈពេលសងត្រឡប់មកវិញរហូតដល់មួយខែ។

- ចំណាយថ្លៃរៀបចំឯកសារ ១០ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត។

៣.១.៧. ឥណទានសម្រាប់ទុនបង្វិល

ឥណទានសម្រាប់ទុនបង្វិល គឺជាសេវាឥណទានមួយប្រភេទ ដែលអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកខ្ចីដកប្រាក់រហូតដល់កម្រិតមួយដែលបានកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យា ហើយអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកខ្ចីសងត្រឡប់មកវិញទាំងអស់ ឬមួយផ្នែក។ អតិថិជនអាចជ្រើសរើសសងនៅកាលវេលានៃឥណទាន។ ឥណទានសម្រាប់ទុនបង្វិល គឺជាឥណទានមួយដែលផ្តល់ទៅឲ្យអតិថិជនសម្រាប់រយៈពេលខ្លី ដោយមានទ្រព្យសម្បត្តិជាក់លាក់ដើម្បីដាក់ធានា។

❖ ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្លី

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ផ្តល់ឥណទានសម្រាប់ទុនបង្វិលទៅឲ្យអតិថិជនជាប្រាក់រៀលប្រាក់បាត និងដុល្លារអាមេរិក
- ឥណទានមានទំហំចាប់ពី ១០.០០០ដុល្លារអាមេរិកឡើងទៅ ឬសមមូលជាសាច់ប្រាក់រៀល ឬប្រាក់បាត
- អតិថិជនអាចខ្ចីឥណទាននេះយកទៅប្រើប្រាស់បានរហូតដល់១២ខែ។

៣.១.៨. កម្រិតបន្ទាត់ឥណទាន

សេវាកម្រិតបន្ទាត់ឥណទាន គឺជាចំនួនទឹកប្រាក់អតិបរមាដែលធនាគារសន្យាថានឹងឲ្យអតិថិជនខ្ចី ដោយផ្អែកទៅលើលទ្ធភាពដែលអាចទទួលបានឥណទានបានរបស់អតិថិជន។ ប្រភេទឥណទាននេះត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីផ្តល់ជូនអតិថិជនទាំងឡាយដែលបានកំពុងប្រើប្រាស់ផលិតផល ឬសេវាកម្មផ្សេងៗរបស់ធនាគារតែប៉ុណ្ណោះ។

❖ ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្លី

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ផ្តល់កម្រិតបន្ទាត់ឥណទានជូនលោកអ្នកជាប្រាក់រៀលប្រាក់បាត និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកតាមតម្រូវការ។
- ទំហំឥណទានអតិបរមា ១០០%នៃទ្រព្យសកម្មសរុប និងទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងៗរបស់អតិថិជន
- រយៈពេលខ្លី ៣៦០ថ្ងៃ។

៣.១.៩. ឥណទានសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន

ឥណទានសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន គឺជាផលិតផលឥណទានមួយប្រភេទសម្រាប់ផ្តល់ជូនអតិថិជនដែលមានតម្រូវការក្នុងគោលបំណងមិនមែនបង្កើត ឬពង្រីកអាជីវកម្មទេ ប៉ុន្តែគេត្រូវការឥណទានប្រភេទនេះ ដើម្បីកែប្រែជីវភាពរស់នៅផ្ទាល់ខ្លួនឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើងមួយកម្រិតទៀតចំពោះអតិថិជនអាចជាអ្នកជំនួញ អាជីវករ សិល្បៈករ និយោជិត ឬនិយោជករបស់ក្រុមហ៊ុន និងមន្ត្រីរាជការជាដើម។ នៅពេលដែលលោកអ្នកចង់ឲ្យជីវិតដែលមានសុភមង្គលរបស់លោកអ្នក

ប្រសើរជាងមុន ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានដំណោះស្រាយដ៏សមរម្យមួយសម្រាប់លោក អ្នក។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ផ្តល់ឥណទាននេះរហូតច្រើនជាង ៥០.០០០ ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ឲ្យលោកអ្នកបង្កើនសុភមង្គលក្នុងគ្រួសារដូចជា ទិញគ្រឿងសម្ភារៈ ឧបករណ៍ទំនើបៗ គ្រឿងសង្ហារឹម ឬអ្វីផ្សេងទៀតដែលលោកអ្នកចង់បានច្រើនខែមកហើយ។

❖ **ប្រភេទប្រាក់ រយៈពេលខ្លី និងទំហំឥណទាន**

- ប្រភេទជាប្រាក់រៀល ប្រាក់បាត និងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា
 - ២៤ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំរហូតដល់១.៥០០ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត
 - ៣៦ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ១.៥០០ដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ ៥.០០០ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត
 - ៤៨ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ៥.០០០ដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ ក្រោម ១០.០០០ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត
 - ៦០ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំធំចាប់ពី ១០.០០០ដុល្លារអាមេរិក រហូតដល់ ៣០.០០០ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត
 - ៧២ខែ សម្រាប់ឥណទានដែលមានទំហំធំជាង ៣០.០០០ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល និងប្រាក់បាត។

៣.១.១០. ឥណទានគេហដ្ឋាន

ឥណទានគេហដ្ឋាន គឺជាប្រភេទផលិតផលឥណទានដែលមានរយៈពេលវែង។ ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានបង្កើតឥណទាននេះឡើងសម្រាប់ផ្តល់ជូនសាធារណជនដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទិញគេហដ្ឋានដែលកំពុងតែសាងសង់ ឬសាងសង់រួចធ្វើជាកម្មសិទ្ធិផ្ទាល់ខ្លួន ឬក៏សម្រាប់យកទៅសាងសង់គេហដ្ឋានលើដីកម្មសិទ្ធិដែលមានស្រាប់។

❖ **ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្លី**

- ឥណទានគេហដ្ឋាន ត្រូវបានផ្តល់ជូនអតិថិជនជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី អាចផ្តល់ឥណទានគេហដ្ឋានជូនអតិថិជន រហូតដល់ទំហំ ៣០០.០០០ដុល្លារអាមេរិក ប៉ុន្តែមិនត្រូវលើសពី ៧០% នៃតម្លៃសរុបរបស់គេហដ្ឋានដែលត្រូវទិញ ឬសាងសង់គេហដ្ឋានលើដីកម្មសិទ្ធិដែលមានស្រាប់នោះឡើយ
- រយៈពេលខ្លីអតិបរមា ១០ឆ្នាំ ចំពោះ ៖

○ អតិថិជនជាកម្មករនិយោជិតកំពុងបំរើការងារក្នុងស្ថាប័នសាធារណៈ និងទីភ្នាក់ងារជាតិ-អន្តរជាតិ ដោយមិនត្រូវលើសពីអាយុចូលនិវត្តន៍ឡើយ

○ អតិថិជនផ្សេងទៀត ត្រូវមានកាយសម្បទារឹងមាំ និងមានអាយុចាប់ពីពេលទទួលប្រាក់កម្ចីរហូតដល់កាលវសាននៃរយៈពេលខ្ចីប្រាក់ មិនត្រូវលើសពីអាយុ ៦០ឆ្នាំឡើយ។

៣.១.១១. ឥណទានកែលម្អលំនៅឋាន

ឥណទានកែលម្អលំនៅឋាន គឺជាផលិតផលឥណទានដែលបានបង្កើតឡើងសម្រាប់ផ្តល់ជូនសាធារណជនដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ នៅក្នុងគោលបំណងយកទៅកែលម្អលំនៅឋានធ្វើអំពីឈើ សង្ក័សី ស៊ីម៉ង់ ឬថ្ម ជួសជុលបន្ទប់ទទួលភ្ញៀវ បន្ទប់គេង បន្ទប់ទឹក និងផ្ទះបាយជាដើម។

❖ ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្ចី

- ឥណទានកែលម្អលំនៅឋាន ផ្តល់ជូនអតិថិជនជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ឬប្រាក់រៀល
- ទំហំឥណទានរហូតដល់ ៦៧%នៃប្រាក់ចំណូលសុទ្ធដែលនៅសល់ ឬ៥០%នៃប្រាក់បៀវត្សរ៍សុទ្ធប៉ុន្តែមិនត្រូវលើសពី ៨០%នៃតម្លៃប៉ាន់ប្រមាណងាយលក់នៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលដាក់ធានាទេ
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ផ្តល់ឥណទានកែលម្អលំនៅឋានរហូតដល់ ១៥០.០០០ ដុល្លារអាមេរិក ឬសមមូលជាប្រាក់រៀល។
- រយៈពេលខ្ចីរហូតដល់ ៦ឆ្នាំ ដោយមិនត្រូវលើសពីអាយុចូលនិវត្តន៍ ឬអាយុ៦០ឆ្នាំឡើយ (នៅពេលដល់កាលវសាននៃរយៈពេលខ្ចីប្រាក់)។

៣.១.១២. ឥណទានថយន្ត

ឥណទានថយន្ត គឺជាប្រាក់កម្ចីដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា ផ្តល់ជូនជាឯកត្តជនដែលមានប្រាក់ចំណូលទៀងទាត់ ក្នុងគោលបំណងយកទៅទិញរថយន្តសម្រាប់ប្រើប្រាស់ក្នុងក្រុមគ្រួសារ ឬផ្ទាល់ខ្លួន តែពុំមានគោលបំណងធ្វើពាណិជ្ជកម្មនោះទេ។

❖ ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្ចី

- ឥណទានថយន្ត ត្រូវបានផ្តល់ជូនអតិថិជនជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- ឥណទានថយន្តផ្តល់ជូនអតិថិជនដើម្បីទិញរថយន្តថ្មី ឬរថយន្តប្រើហើយ ដែលផលិតក្នុងកំឡុងពេល១០ឆ្នាំមុននៃឆ្នាំបច្ចុប្បន្ន
- លោកអ្នកអាចទទួលបានឥណទាន រហូតដល់ ១០០.០០០ដុល្លារអាមេរិក ប៉ុន្តែ ៖
 - មិនត្រូវលើសពី ៨០%នៃតម្លៃរថយន្តដែលលោកអ្នកប្រាថ្នាចង់បាន ករណីលោកអ្នកដាក់ដី ឬផ្ទះជាទ្រព្យធានា
 - មិនត្រូវលើសពី ៦០%នៃតម្លៃរថយន្តដែលលោកអ្នកប្រាថ្នាចង់បាន ករណីលោកអ្នក

ដាក់រថយន្តដែលទិញជាទ្រព្យធានា។

- រយៈពេលខ្ចីឥណទានរហូតដល់៦ឆ្នាំ និងមិនត្រូវលើសពីអាយុចូលនិវត្តន៍ (សម្រាប់អតិថិជនជាកម្មករនិយោជិត និយោជក) ឬមិនត្រូវលើសពីអាយុ ៦០ឆ្នាំ (សម្រាប់អតិថិជនទូទៅ)។

៣.១.១៣. ឥណទានម៉ូតូ

ឥណទានម៉ូតូរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា បង្កើតឡើងដើម្បីបង្កភាពងាយស្រួលជូនអតិថិជនលោកអ្នក អាចខ្ចីប្រាក់ទិញម៉ូតូប្រើប្រាស់ក្នុងក្រុមគ្រួសារ ឬប្រកបមុខរបរផ្សេងៗតាមបំណង។

❖ ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្ចី

- ឥណទានម៉ូតូ ផ្តល់ជូនលោកអ្នកជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- លោកអ្នកត្រូវប្រើប្រាស់ឥណទាននេះ សម្រាប់ទិញម៉ូតូថ្មី ម៉ូតូដែលប្រើប្រាស់ហើយគ្រប់ប្រភេទពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់ម៉ូតូដែលមានលក្ខណៈស្របច្បាប់
- លោកអ្នកអាចទទួលបានឥណទានរហូតដល់ ១០.០០០ដុល្លារអាមេរិក និងមិនត្រូវលើសពី ៨០%នៃតម្លៃម៉ូតូដែលត្រូវទិញ (ករណីដាក់ម៉ូតូដែលត្រូវទិញជាទ្រព្យធានា) និង១០០%នៃតម្លៃម៉ូតូ (ករណីដាក់ដី ឬផ្ទះជាទ្រព្យធានា)
- រយៈពេលខ្ចីអតិបរមា ៥ឆ្នាំ និងមិនត្រូវលើសពីអាយុចូលនិវត្តន៍ សម្រាប់អតិថិជនជាកម្មករនិយោជិត ឬមិនត្រូវលើសពីអាយុ ៦០ឆ្នាំ សម្រាប់អតិថិជនទូទៅ។

៣.១.១៤. ឥណទាននិស្សិត

ឥណទាននិស្សិត គឺជាប្រភេទឥណទានដែលបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ឪពុកម្តាយ ឬអាណាព្យាបាលរបស់និស្សិតដែលត្រូវការសាច់ប្រាក់សម្រាប់បង់ថ្លៃសិក្សាឱ្យកូន ឬអ្នកនៅក្នុងបន្ទុកអាណាព្យាបាលរបស់ខ្លួនបន្តការសិក្សាទៅគ្រឹះស្ថានសិក្សាបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈ ឬគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សានៅក្នុង និងក្រៅប្រទេសដែលមានរយៈពេលសិក្សាចាប់ពីពីរឆ្នាំឡើងទៅក្រោយពីនិស្សិតបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅថ្នាក់វិទ្យាល័យ (Bac II)។

❖ ប្រភេទឥណទាន ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្ចី

- ឥណទាននិស្សិតផ្តល់ជូនពីរប្រភេទដូចខាងក្រោម ៖
 - ប្រភេទបើកប្រាក់តែមួយលើកៈ ជាប្រភេទឥណទានដែលផ្តល់ជូនតាមរបៀបបើកប្រាក់តែមួយលើក សម្រាប់បង់ថ្លៃសិក្សាដោយផ្អែកតាមវិក្កយបត្រ ឬលិខិតស្នាមដែលបញ្ជាក់អំពីតម្លៃសិក្សារបស់គ្រឹះស្ថាន
 - ប្រភេទបើកប្រាក់ច្រើនលើកៈ ជាប្រភេទឥណទានដែលផ្តល់ជូនតាម

របៀបបើកប្រាក់ច្រើនលើកសម្រាប់បង់ថ្លៃសិក្សាដោយផ្អែកតាមវិក្កយបត្រ ឬលិខិតស្នាមដែល
បញ្ជាក់អំពីតម្លៃសិក្សារបស់គ្រឹះស្ថានតាមធនាគារ ឬឆ្នាំ

- ឥណទាននិស្សិតត្រូវបានផ្តល់ជូនជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- ទំហំឥណទានអតិបរមា ៣០.០០០ដុល្លារអាមេរិក ប៉ុន្តែមិនត្រូវលើសពីតម្លៃសិក្សាសរុប
- រយៈពេលខ្ចីអតិបរមា ត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយផ្អែកតាមរយៈពេលសរុបនៃការសិក្សា បូកនឹង
រយៈពេលមិនលើសពី ១២ខែបន្ថែម។

៣.១.១៥. ឥណទានបុគ្គលិក

ឥណទានបុគ្គលិក គឺជាប្រភេទឥណទានមួយប្រភេទដែលធនាគារ អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី
បង្កើតឡើងជាពិសេសដើម្បីបំពេញតម្រូវការ ក៏ដូចជាជួយសម្រួលដល់ជីវភាពរបស់បុគ្គលិក
ទាំងអស់។

❖ ប្រភេទប្រាក់ ទំហំឥណទាន និងរយៈពេលខ្ចី

- ឥណទានបុគ្គលិកត្រូវបានផ្តល់ជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក
- ទំហំឥណទានអតិបរមាស្មើនឹងប្រាក់បៀវត្សសុទ្ធសាធគុណានឹង ៤៨ខែ
- រយៈពេលខ្ចីអតិបរមា ៣៦០ថ្ងៃ។

៣.២. គោលបំណងនៃការផ្តល់ឥណទាន

ការបង្កើតនូវរាល់ឥណទានទាំងអស់នេះឡើង គឺដើម្បីផ្តល់មូលនិធិដល់អ្នកខ្ចីក្នុងការផ្គត់ផ្គង់
តម្រូវការប្រើប្រាស់គ្រប់ប្រភេទអាជីវកម្មមានដូចជាផលិតកម្ម ពាណិជ្ជកម្ម កសិកម្ម សេវាកម្ម និង
ទេសចរណ៍ ដើម្បីឲ្យមានលទ្ធភាពពង្រីកមធ្យោបាយបង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងសកម្មភាពប្រតិបត្តិការ
អាជីវកម្មរបស់ខ្លួន។

គោលបំណងនៃការផ្តល់ឥណទាន ៖

- ដើម្បីនិរន្តរភាពបង្កើនទ្រព្យសម្បត្តិធនាគារ និងតម្លៃភាគហ៊ុន
- រួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ និងជំរុញឲ្យមាននិរន្តរភាពអាជីវកម្ម
- ទ្រទ្រង់ដល់ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គមតាមរយៈការប្រមូលផ្តុំមូលធន និងការដាក់ឲ្យមាន
ចរាចរក្នុងផ្នែកផលិតកម្មដល់សង្គម ស្របយកផលប្រយោជន៍ពីប្រភពធនធានដែលមានក្នុង
ប្រទេសដើម្បីបង្កើនការងារ និងបង្កើនប្រាក់ចំណូល។
- ដើម្បីបំពេញតម្រូវការទីផ្សារបច្ចុប្បន្ន និងពង្រីកទីផ្សារផលិតផលឥណទានរបស់ធនាគារ
អេស៊ីលីដា ក៏អិលស៊ី ឲ្យកាន់តែទូលំទូលាយ

- ផ្តល់ឱកាសដល់ប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជា ដើម្បីមានទ្រព្យសម្បត្តិដែលជារបស់ខ្លួន ដូចជា គេហដ្ឋាន
- ចូលរួមកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋកម្ពុជាឲ្យមានភាពសម្បូរសប្បាយ និងងាយស្រួល។

៣.៣. លក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ឥណទាន

➢ ចំពោះរូបវន្តបុគ្គល

រូបវន្តបុគ្គលជានីតិបុគ្គល (បុគ្គលដែលមានសិទ្ធិប្រកបការងារតាមផ្លូវច្បាប់) និងជានីតិបុគ្គលដែលរស់នៅ និងមានទីតាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយមានលក្ខណៈសម្បត្តិដូចខាងក្រោម ៖

- មានប្រវត្តិ និងអត្តចរិតល្អ អាចជឿទុកចិត្តបាន
- ធានាផ្តល់ព័ត៌មានជូនធនាគារត្រឹមត្រូវ ច្បាស់លាស់ គ្រប់គ្រាន់ និងទាន់ពេលវេលា
- មិនជាប់ពន្ធដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការចោទប្រកាន់អំពីបទល្មើសផ្សេងៗ
- មានទីលំនៅអចិន្ត្រៃយ៍ដែលបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរក្នុងតំបន់ ដូចជាមានសៀវភៅគ្រួសារ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ឬលិខិតផ្សេងទៀតដែលអាចជំនួសបាន
- មុខរបរមានប្រាក់ចំណេញ និងលំហូរសាច់ប្រាក់មានស្ថេរភាព
- មានលទ្ធភាពសងបំណុលទាំងប្រាក់ដើម និងការប្រាក់
- មានទ្រព្យសម្បត្តិធានាលើប្រាក់កម្ចី
- យល់ច្បាស់រាល់ប្រការ លក្ខខណ្ឌនៃគោលការណ៍ និងនីតិវិធីឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។

• មិនអនុញ្ញាតឲ្យខ្ចីឥណទានពីធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ចំពោះ ៖

ក. អនីតិជន ជនពិការសតិ បុគ្គលដែលមិនមានសិទ្ធិប្រកបការងារតាមផ្លូវច្បាប់ក្រោមអាយុ ១៨ឆ្នាំ ជនញៀនគ្រឿងស្រវឹង និងញៀនថ្នាំ។

ខ. បញ្ជីអាជីវកម្មដែលត្រូវហាមឃាត់ (Exclusion List) របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី (ឧបសម្ព័ន្ធទី២) ដែលមានដូចជា ៖

- គ្រោះថ្នាក់ ឬអាជីវកម្មដែលប្រើប្រាស់កម្លាំងពលកម្មបង្ខំ ឬការប្រើប្រាស់ពលកម្មកុមារ
- ផលិតកម្ម ឬពាណិជ្ជកម្មអារុជ និងគ្រាប់រំសេវ
- ល្បែងស៊ីសង កាស៊ីណូ ការនេសាទខុសច្បាប់ និងការកាប់ព្រៃខុសច្បាប់

- ពាណិជ្ជកម្មសត្វព្រៃ ឬផលិតផលសត្វព្រៃដែលបានបញ្ញត្តិដោយខុសច្បាប់
- ផលិតកម្ម ពាណិជ្ជកម្មវិទ្យុសកម្ម
- ផលិតកម្ម និងសេវាកម្មដែលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់បរិស្ថានធម្មជាតិ ហើយត្រូវហាម
ខាត់ដោយច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- ផលិតកម្ម ពាណិជ្ជកម្មផ្ទុំជក់។

- **ចំពោះក្រុមហ៊ុន (នីតិបុគ្គល) ត្រូវមានលក្ខណៈសម្បត្តិបន្ថែម ៖**

- ក្រុមហ៊ុនត្រូវមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម ៖
 - ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន (នាមករណ៍)
 - រចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង
 - លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន
 - ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលក្រុមហ៊ុន
 - សមត្ថភាព ជំនាញ និងបទពិសោធន៍របស់ថ្នាក់ដឹកនាំកំពូលៗនៃក្រុមហ៊ុន
 - ច្បាប់អាជីវកម្ម អាជ្ញាប័ណ្ណ និងលិខិតផ្សេងៗដែលបញ្ជាក់ពីលក្ខខណ្ឌស្របច្បាប់ជា

នីតិបុគ្គល

- ជាក្រុមហ៊ុនដែលបានបង្កើតឡើងរួចហើយ ដំណើរការអាជីវកម្មមានសុវត្ថិភាពល្អ
និងមានប្រាក់ចំណេញ
- ក្រុមហ៊ុនមានភាពរឹងមាំលើវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថេរភាពអាជីវកម្ម
- របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុត្រឹមត្រូវ ច្បាស់លាស់ និងគ្រប់គ្រាន់។

៣.៤. នីតិវិធីនៃការផ្តល់ឥណទាន

ដើម្បីឲ្យរាល់ឥណទានទាំងអស់របស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា អាចដំណើរការប្រកបដោយភាព
រលូន និងធានាបាននូវសុវត្ថិភាពស្របទៅតាមតម្រូវការទីផ្សារឥណទានបច្ចុប្បន្ន ការអនុវត្តតាម
នីតិវិធីដូចខាងក្រោម ៖

- **ដំណាក់កាលទី១៖ ការដាក់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់**

អ្នកខ្ចីប្រាក់ត្រូវដាក់ពាក្យសុំខ្ចីប្រាក់ដោយមកជួបភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន (Customer Service Officer) នៅការិយាល័យធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី។ ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជនធ្វើការពន្យល់ពី
គោលការណ៍ នីតិវិធីឥណទាន និងលក្ខខណ្ឌរួមស្តីពីការខ្ចីប្រាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ទៅអ្នកសុំចុះ
ឈ្មោះប្រើប្រាស់សេវាឥណទាន (ទំហំឥណទាន របៀបសង អត្រាការប្រាក់ អ្នកធានា ថ្មី ប្រពន្ធ
អ្នកស្នងមរតក និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងការខ្ចីប្រាក់) ។

- ដំណាក់កាលទី២៖ ការចុះទៅពិនិត្យដល់ផ្ទះអតិថិជន និងវាយតម្លៃឥណទាន

ក្រោយពីទទួលបានពាក្យសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៣) ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវចុះទៅជួបអតិថិជនដល់ផ្ទះដើម្បីសាកសួរព័ត៌មានអំពីតម្រូវការខ្ចីប្រាក់។ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវការយកចិត្តទុកដាក់ ផ្ដោតអារម្មណ៍សាកសួរ ប្រមូលព័ត៌មានពីអ្នកខ្ចី ដែលទាក់ទងនឹងព័ត៌មានទូទៅ ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ គោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចី ព័ត៌មានអំពីទ្រព្យដែលត្រូវបង្កើត ហ៊ីប៉ូតែក ឬដាក់បញ្ចាំ សាកសួរអំពីកត្តាទាំងឡាយដែលអាចជះឥទ្ធិពល និងពន្យល់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ពីគោលការណ៍ និងនីតិវិធីឥណទានដោយរាប់បញ្ចូលទាំងកិច្ចសន្យាខ្ចីប្រាក់ កិច្ចសន្យាបង្កើត ឬកិច្ចសន្យាដាក់បញ្ចាំ និងកិច្ចព្រមព្រៀងធានា។ បន្ទាប់មកភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវធ្វើការត្រិះរិះ ពិចារណា សិក្សាវិភាគ និងវាយតម្លៃព័ត៌មានដែលប្រមូលបានទាំងនោះ ថាគឺពិតជាត្រឹមត្រូវសម្រាប់ធ្វើការវាយតម្លៃតម្រូវការឥណទានហើយឬនៅ។ ក្នុងករណីដែលអតិថិជនផ្តល់ព័ត៌មានមិនគ្រប់គ្រាន់ ភ្នាក់ងារឥណទានអាចចុះស្រាវជ្រាវប្រមូលព័ត៌មានបន្ថែមពីខាងក្រៅ ឬពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានផងដែរ ប៉ុន្តែត្រូវរក្សាអាចកំចាំងវិជ្ជាជីវៈរៀនសាងការបង្កើតមានហេតុមិនល្អ។ ក្រោយពីបានធ្វើការវាយតម្លៃលទ្ធភាពសងប្រាក់របស់អតិថិជនរួចហើយ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវបញ្ជាក់ជូនអតិថិជនអំពីលទ្ធភាពដែលអាចទទួលបានឥណទាន លក្ខខណ្ឌឥណទាន បណ្តុះវិន័យឥណទានដោយមិនត្រូវសន្យាផ្តល់ទំហំឥណទានណាមួយឡើយ។

- ដំណាក់កាលទី៣៖ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ព័ត៌មានដែលទទួលបាន

រាល់ព័ត៌មានដែលទទួលបានក្នុងពេលចុះសិក្សាដល់លំនៅដ្ឋាន ឬកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មរបស់អតិថិជនត្រូវតែផ្ទៀងផ្ទាត់បន្ថែមជាមួយរបាយការណ៍ឥណទាន ដែលបានមកពីការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” ដើម្បីធ្វើឲ្យប្រាកដអំពីភាពអាចជឿជាក់បានរបស់អតិថិជនមុននឹងធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្តល់ ឬមិនផ្តល់ឥណទាន។ តែការសម្រេចចិត្តក្នុងការផ្តល់ឥណទាន ឬមិនផ្តល់ឥណទានផ្អែកលើការវិនិច្ឆ័យរបស់ថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ច របាយការណ៍ឥណទាន ដែលទទួលបានពីការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” គ្រាន់តែជាព័ត៌មានបន្ថែមសម្រាប់ជួយដល់ការវិនិច្ឆ័យឲ្យបានត្រឹមត្រូវតែប៉ុណ្ណោះ។

- ដំណាក់កាលទី៤៖ ការរៀបចំឯកសារឥណទាន

បន្ទាប់ពីអតិថិជនមានការព្រមព្រៀង ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវរៀបចំឯកសារសម្រាប់អតិថិជនខ្ចីប្រាក់ ក្នុងនោះមានគម្រោងជំនួញ (ឧបសម្ព័ន្ធទី៤) និងពាក្យស្នើសុំឥណទាន (ឧបសម្ព័ន្ធទី៥) ។ គួរកត់សម្គាល់ថា ភ្នាក់ងារឥណទានអាចសរសេរយោបល់ និងសំណើរបស់ខ្លួន ដើម្បីស្នើសុំ

ការអនុម័តលុះត្រាតែការបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក ឬដាក់បញ្ចាំទ្រព្យសម្បត្តិមានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ កម្មសិទ្ធិ។ ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងគម្រោងជំនួញ ហើយភ្នាក់ងារឥណទាន សរសេរយោបល់ និងសំណើដោយបញ្ជាក់ពីទំហំឥណទាន រយៈពេលខ្លី អត្រាការប្រាក់ដើម្បីដាក់ ស្នើការអនុម័ត។

- **ដំណាក់កាលទី៥៖ ការអនុម័តឥណទាន**

ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវបញ្ជូនឯកសារខ្លីប្រាក់ដែលបានរៀបចំរួចរាល់ហើយនោះ ដាក់ជូនថ្នាក់ មានសមត្ថកិច្ចអនុម័តឥណទានដើម្បីអនុម័ត។

- **ដំណាក់កាលទី៦៖ ការរៀបចំកិច្ចសន្យា**

បន្ទាប់ពីឥណទានត្រូវបានអនុម័តរួចហើយ ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវទទួលខុសត្រូវលើការរៀបចំ ឯកសារទាំងអស់ (រាល់ឯកសារក្លែងក្លាយ ឯកសារគ្មានតម្លៃដែលមិនស្របតាមច្បាប់មិនអាច ប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការបាន) ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ច្បាស់លាស់ និងគ្រប់គ្រាន់។ បន្ទាប់មកភ្នាក់ងារ ឥណទានត្រូវរៀបចំកិច្ចសន្យា ក្នុងនោះមានកិច្ចសន្យាខ្លីប្រាក់ កិច្ចសន្យាបង្កើតហ៊ីប៉ូតែក (ឧបសម្ព័ន្ធ ទី៦) ឬកិច្ចសន្យាដាក់បញ្ចាំ និងលិខិតស្នាមផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទង។ ក្រោយពីមានការ ព្រមព្រៀងហើយអតិថិជន និងអ្នកដែលទាក់ទងទាំងអស់ត្រូវផ្តិតមេដៃ ឬចុះហត្ថលេខាលើឯកសារ ឬកិច្ចសន្យានៅចំពោះមុខភ្នាក់ងារឥណទាន។ ចំពោះឯកសារដែលត្រូវបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរ អតិថិជន ត្រូវរត់ការសុំបញ្ជាក់ចុះហត្ថលេខា និងបោះត្រាសុំការបញ្ជាក់លើវិញ្ញាប័ណ្ណប័ត្រសម្គាល់អចលនវត្ថុ (ប្លង់រឹង) ពីការិយាល័យរៀបចំដែនដីនគរូបនីយកម្មសំណង់ និងសុរិយោដីខេត្ត រាជធានី។

ភ្នាក់ងារឥណទានត្រូវប្រគល់ឯកសារមួយចំនួនទៀតជូនទៅភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន។ ក្រោយពី ឯកសារត្រូវបានចុះហត្ថលេខាបញ្ជាក់ពីអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានរួចរាល់ អតិថិជនត្រូវកាន់ឯកសារ ទាំងនោះមកការិយាល័យធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ហើយប្រគល់ទៅឲ្យភ្នាក់ងារ បម្រើអតិថិជន។

- **ដំណាក់កាលទី៧៖ ការរៀបចំបញ្ចូលទិន្នន័យ**

ភ្នាក់ងារបម្រើអតិថិជន (CSO) ក្រោយពីទទួលបានឯកសារហើយត្រូវពិនិត្យឯកសារទាំងនោះ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ក្នុងករណីបញ្ចេញឥណទានក្នុងប្រព័ន្ធ Globus ត្រូវបង្កើត CIF និងបើក Account ជូនអតិថិជនរួចហើយ បញ្ជូនឯកសារទៅឲ្យគណនេយ្យករ និងប្រាប់អតិថិជនរង់ចាំបើកប្រាក់កម្ចី។ បន្ទាប់មកគណនេយ្យករដែលពាក់ព័ន្ធត្រូវត្រួតពិនិត្យលើឯកសារទាំងនោះ។ គណនេយ្យករត្រូវ បញ្ចូលទិន្នន័យឥណទានទៅក្នុងប្រព័ន្ធកម្មវិធីរបស់ Globus/Click Loans បន្ទាប់មកគណនេយ្យករ

ត្រូវបោះពុម្ពតារាងកាលវិភាគសងប្រាក់ រៀបចំបង្កាន់ដៃតម្កល់ទ្រព្យ ឬប័ណ្ណចំណាយ និងឯកសារ ផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ។ ក្រោយមកគណនេយ្យករបញ្ជូនសំណុំឯកសាររបស់អតិថិជនជូនទៅ ថ្នាក់មានសមត្ថកិច្ចដើម្បីចុះហត្ថលេខា។

- ដំណាក់កាលទី៨៖ ការបញ្ចេញឥណទាន

គ្រប់ឯកសារទាំងអស់ទាក់ទងនឹងការបញ្ចេញឥណទាន ត្រូវតែរៀបចំឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងត្រឹម ត្រូវមុនពេលបញ្ចេញឥណទានរួចហើយបញ្ជូនទៅឲ្យបេឡាធិការរៀបចំប្រាក់ ដើម្បីបើកជូន អតិថិជន។ បេឡាធិការត្រូវរំលឹកអតិថិជនអំពីគោលការណ៍ឥណទានម្តងទៀត និងឲ្យអតិថិជនផ្តិត មេដៃលើប័ណ្ណចំណាយប្រាក់ឲ្យខ្ចី ឬប័ណ្ណដកប្រាក់ ហើយប្រគល់ប្រាក់ជូនអតិថិជន។

ករណីស្នើសុំខ្ចីប្រាក់បន្ត៖

នៅពេលអតិថិជនសងបំណុលចប់ ហើយមានការស្នើសុំខ្ចីប្រាក់បន្តនោះ ភ្នាក់ងារបម្រើ អតិថិជនត្រូវផ្តល់ពាក្យសុំចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់ជូនអតិថិជនដើម្បីបំពេញ។ ពេលអតិថិជនបំពេញសុំ ចុះឈ្មោះខ្ចីប្រាក់ និងផ្តិតមេដៃស្តាររួច ហើយបញ្ជូនឯកសារទៅឲ្យគណនេយ្យករ។ បន្ទាប់មក ភ្នាក់ងារឥណទានចាប់ផ្តើមធ្វើការតាមលំដាប់លំដោយចាប់ពីដំណាក់កាលទី២មក។

៣.៥. ការវាយតម្លៃឥណទាន

ដើម្បីមានមូលដ្ឋានសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្តល់ឥណទាន ត្រូវមានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់ និងច្បាស់លាស់អំពីអតិថិជន មុខរបរ(របស់អតិថិជន) ព្រមទាំងកត្តាផ្សេងៗទៀតនៅជុំវិញដែល ជះឥទ្ធិពលដើម្បីយកមកធ្វើការសិក្សា វិភាគ និងវាយតម្លៃអំពីសុចរិតភាព សមត្ថភាព និងសុវត្ថិភាព ឥណទាន។

រាល់សំណើឥណទាន ប្រតិបត្តិករត្រូវតែចូលយកព័ត៌មានឥណទានពីប្រព័ន្ធចែករំលែក ព័ត៌មានឥណទាននៃការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” (Credit Bureau “Cambodia” Co., Ltd) ដើម្បី រកព័ត៌មានឥណទានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបំណុលរបស់អ្នកស្នើសុំខ្ចី។

ការសិក្សាវាយតម្លៃឥណទានត្រូវបានចែកជាបី ៖

- ការចុះសិក្សាដល់លំនៅឋាន និងទីកន្លែងប្រកបអាជីវកម្មរបស់អតិថិជន។
- ការផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយព័ត៌មានឥណទាននៃការិយាល័យឥណទាន “កម្ពុជា” (Credit Bureau “Cambodia” Co., Ltd) ។
- ការសិក្សាអំពីបំណុលហួសកម្រិត (Over-indebtedness)។

៣.៥.១. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម៥C's

៣.៥.១.១. ចរិតលក្ខណៈ (Character)

ត្រូវអង្កេតប្រមូលព័ត៌មានអំពីប្រវត្តិ អត្តចរិត លក្ខណៈសម្បត្តិ សមត្ថភាពគ្រប់គ្រង ជំនាញ បទពិសោធន៍ ទីផ្សារ កេរ្តិ៍ឈ្មោះ និងចេតនាសងបំណុល។

៣.៥.១.២. សមត្ថភាពសង (Capacity)

វាយតម្លៃលំហូរសាច់ប្រាក់របស់អតិថិជន ប្រាក់ចំណូលពីមុខរបរ (ចំណេញ-ខាត) និង ចំណូលផ្សេងៗប្រចាំថ្ងៃ ប្រចាំខែ រដូវកាល តាមកាលៈទេសៈឲ្យបានច្បាស់លាស់ ត្រឹមត្រូវ ដើម្បី ធ្វើការប៉ាន់ប្រមាណអំពីតម្រូវការឥណទាន រយៈពេលឥណទាន និងលទ្ធភាពសងប្រាក់។

៣.៥.១.៣. ដើមទុន (Capital)

វាយតម្លៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុក្នុងមុខរបរ ដើមទុន និងប្រភពទុន។ ការវាយតម្លៃដើមទុនត្រូវ ប្រមូលព័ត៌មានអំពីមុខរបរ ដែលជាទិន្នន័យសម្រាប់រៀបចំគម្រោងជំនួញរបស់អតិថិជន ដើម្បី ត្រួតពិនិត្យគោលបំណងនៃការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចី។

៣.៥.១.៤. ទ្រព្យធានា (Collateral)

ការវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានា/តម្កល់ គឺដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពឥណទាន(ឧបសម្ព័ន្ធទី៧) ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យដល់ទីកន្លែងដាក់ស្តុក។ ទ្រព្យធានាត្រូវបានគេធ្វើការវាយតម្លៃតាម

REALTOR ដូចខាងក្រោម ៖

- Right collateral ៖ ទ្រព្យសម្បត្តិស្របច្បាប់
- Estimate the value of collateral ៖ តម្លៃប៉ាន់ស្មាននៃទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Ability to sell collateral ៖ លទ្ធភាពដែលអាចលក់ដូរបាន
- Location of collateral ៖ ទីតាំងរបស់ទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Type of collateral ៖ ប្រភេទទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Ownership of collateral ៖ ភាពជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិនៃទ្រព្យដាក់តម្កល់
- Risk of collateral ៖ ហានិភ័យនៃទ្រព្យដាក់តម្កល់។

៣.៥.១.៥. លក្ខខណ្ឌ (Conditions)

ត្រូវធ្វើការសិក្សា និងវិភាគហានិភ័យទាំងឡាយដែលអាចបង្កការជះឥទ្ធិពលដល់ការ សងប្រាក់របស់អតិថិជនដូចជាហានិភ័យលើការគ្រប់គ្រង ហានិភ័យទីផ្សារ ហានិភ័យសុវត្ថិភាព ឥណទាន ដូចជាធ្វើការវាយតម្លៃទ្រព្យសម្បត្តិផ្សេងទៀត។

គ្រប់ចំណុចទាំង៥ ដែលបានវាយតម្លៃខាងលើ ត្រូវធ្វើការសន្និដ្ឋានដោយអនុលោមតាមគោលការណ៍

និងលក្ខខណ្ឌឥណទាន ព្រមទាំងស្វែងរកចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ ដើម្បីវាយតម្លៃលទ្ធភាពខ្ចី និងសមត្ថភាពសងបំណុលរបស់អ្នកខ្ចីឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

៣.៥.២. ការវាយតម្លៃឥណទានតាម ៤R's

៣.៥.២.១. Right Business

សំដៅលើមុខរបរដែលមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម៖

- ជាជំនាញរបស់អ្នកសុំខ្ចី
- ស្របច្បាប់ ហើយមិនបិតនៅក្នុងបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មដែលធនាគារបានហាមឃាត់
- មានសក្តានុពលរយៈពេលវែង
- មាននិរន្តរភាព។

៣.៥.២.២. Right Person

វាយតម្លៃប្រវត្តិអ្នកខ្ចី អ្នករួមខ្ចី អ្នកធានាឲ្យត្រឹមត្រូវ និងមានគំនិតជំនួញ មានមុខរបរច្បាស់លាស់ រួមទាំងមានសក្តានុពល មុខរបរស្របច្បាប់ មានអាជ្ញាប័ណ្ណ មានកិច្ចសន្យានិងរយៈពេលកំណត់ត្រឹមត្រូវ។

៣.៥.២.៣. Right Amount

ដើម្បីទទួលបានឥណទានដែលមានប្រសិទ្ធភាពពិតប្រាកដ មន្ត្រីឥណទានត្រូវកំណត់នូវទំហំឥណទានដែលនឹងត្រូវផ្តល់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ដោយធ្វើការត្រួតពិនិត្យលើសមត្ថភាព និងលទ្ធភាពនៃការសងត្រលប់មកវិញ។

៣.៥.២.៤. Right Time

ធនាគារត្រូវបានកំណត់ពេលវេលាដែលតម្រូវឲ្យអតិថិជនសងបំណុល ដោយផ្អែកទៅលើរយៈពេលនៃការទទួលបានផលនៃមុខរបររបស់អ្នកខ្ចី។ ធនាគារមិនអាចកំណត់ពេលយូរពេកទេ ព្រោះអាចធ្វើឲ្យអតិថិជនចំណាយប្រាក់អស់ និងបាត់បង់សមត្ថភាពសងប្រាក់ត្រលប់មកវិញ។ ដូច្នោះធនាគារត្រូវវិភាគរយៈពេលយកប្រាក់កម្ចីទៅប្រើប្រាស់ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ដោយត្រូវផ្តល់ទុនឲ្យត្រូវតាមតម្រូវការនៃប្រភេទមុខរបរ និងកំណត់រយៈពេលឲ្យត្រូវពេលដែលអាចប្រកបមុខរបរបានហើយជៀសវាងការផ្តល់ទុននៅពេលដែលគេមិនត្រូវការប្រើប្រាស់ទុន និងត្រូវដឹងពីបាតុភូតធម្មជាតិក្នុងតំបន់ ដែលអតិថិជនរស់នៅ។

៣.៦. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន និងសំវិធានធន

៣.៦.១. ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន

គ្រប់ឥណទាន និងទ្រព្យសកម្មទាំងអស់ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ ដោយផ្អែកលើសមត្ថភាពសងរបស់អ្នកខ្ចី ដែលសមត្ថភាពនៃការសងនេះត្រូវបានវាយតម្លៃតាមរយៈការវិនិច្ឆ័យដូចខាងក្រោម៖

- ប្រវត្តិនៃការទូទាត់សង
- ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អ្នកខ្ចី នាពេលបច្ចុប្បន្ន និងពេលអនាគត
- គម្រោងលំហូរសាច់ប្រាក់ និងអាជីវកម្មសម្រាប់អនាគតដែលផ្អែកលើសម្មតិកម្មជាក់ស្តែង និងប្រុងប្រយ័ត្នលើលទ្ធភាព និងឆន្ទៈសងត្រលប់មកវិញរបស់អ្នកខ្ចី
- បរិស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ
- គុណភាពនៃការរៀបចំឯកសារ។

ប្រភពដំបូងនៃការទូទាត់សង មិនអាចធានាបានថាចំណាត់ការទូទាត់សងឥណទានអាចត្រូវបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ជាឥណទានឃ្នាំមើល ឬមិនដំណើរការទោះបីជាឥណទាននោះមានលក្ខណៈចរន្ត ឬអាចនឹងត្រូវទូទាត់ដោយវត្ថុធានាក៏ដោយ។ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឡើងវិញក៏អាចធ្វើផងដែរ ប្រសិនបើសមភាគីមិនអាចបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌដើមនៃការទូទាត់សង ឬបើឥណទានមានដំណើរការមិនល្អនោះ ត្រូវបានដោះស្រាយដោយបច្ចេកទេសនៃការផ្លាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌមុនហិរញ្ញប្បទាន ឬបុរេប្រទានបន្ថែម។ ករណីដែលការវិភាគស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុសមត្ថភាព និងឆន្ទៈសងត្រឡប់មកវិញរបស់អ្នកខ្ចីបានបង្ហាញឲ្យឃើញថាមានស្ថានភាពធ្ងន់ធ្ងរនោះ ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន ត្រូវធ្វើឡើងឲ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធិភាពបន្ថែមទៀត រាល់ឥណទានទាំងអស់ត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាប្រភេទដូចខាងក្រោម ៖

- **បំណុលធម្មតា:** ឥណទានប្រភេទនេះត្រូវបានធានាទាំងស្រុងដោយទ្រព្យសម្បត្តិ និងសមត្ថភាពទូទាត់សងរបស់ភាគីនាពេលបច្ចុប្បន្ន និងជាទ្រព្យសកម្មកំពុងដំណើរការទៅតាមកិច្ចសន្យា និងរំពឹងថានៅតែបន្តដំណើរការបែបនេះរហូតទៅ។
- **បំណុលឃ្នាំមើល:** ឥណទានប្រភេទនេះនឹងត្រូវបានធានាដែលមិនទាន់ហួសកាលកំណត់សង ប៉ុន្តែមានចំណុចខ្សោយខ្លះដែលជាសក្តានុពលដែលធ្វើឲ្យគុណភាពឥណទានចុះខ្សោយ។ ឥណទានដែលហួសកាលកំណត់សងចំនួន៣០ថ្ងៃ ឬលើសពីនេះ ប៉ុន្តែតិចជាង៩០ថ្ងៃត្រូវបានបញ្ចូលចំណាត់ថ្នាក់ប្រភេទឃ្នាំមើល ឬអន់ជាងនេះ។
- **បំណុលក្រោមស្តង់ដារ:** ឥណទានប្រភេទនេះមិនត្រូវបានការពារគ្រប់គ្រាន់ដោយទ្រព្យសម្បត្តិ និងសមត្ថភាពសងបំណុលរបស់សមភាគីឡើយ។ ជាពិសេសប្រភេទធនធានចម្បងសម្រាប់សងបំណុលដែលធនាគារសម្លឹងមើលទៅប្រភេទធនធានផ្សេងទៀតដូចជា វត្ថុបញ្ជាក់ការលក់អចលនទ្រព្យបុរេប្បទាន ឬក៏ការបំពេញទុនបន្ថែមសម្រាប់ការទូទាត់បំណុល។ ឥណទានដែលហួសកាលកំណត់សងចំនួន៩០ថ្ងៃ ឬលើសពីនេះ ប៉ុន្តែតិចជាង១៨០ថ្ងៃ ត្រូវចាត់ថ្នាក់ទាប

បំផុតក្រោមស្តង់ដារ។

• **បំណុលសង្ស័យ:** ឥណទានប្រភេទនេះ មានចំណុចខ្សោយដូចឥណទានក្រោមស្តង់ដារបូកបន្ថែមលក្ខខណ្ឌ ដែលឥណទានមិនមានការធានាបានល្អ។ យោងទៅតាមហេតុការណ៍ជាក់ស្តែងនូវស្ថានភាព និងតម្លៃចំណុចខ្សោយនាំឲ្យមានការសង្ស័យឥណទានមិនអាចប្រមូលបាន។ ឥណទានដែលហួសកាលកំណត់សងចំនួន១៨០ថ្ងៃ ឬលើសនេះ ប៉ុន្តែតិចជាង ៣៦០ថ្ងៃ ត្រូវចាត់ថ្នាក់យ៉ាងទាបបំផុតជាបំណុលសង្ស័យ។

• **បំណុលបាត់បង់:** ឥណទានទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមិនអាចប្រមូលមកវិញបាន ឬនៅមានតម្លៃតិចតួចត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាបំណុលបាត់បង់។ ឥណទានមួយដែលហួសកាលកំណត់សងចំនួន៣៦០ថ្ងៃ ឬលើសពីនេះ ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងប្រាក់ដើមធ្វើនៅមុនហិរញ្ញប្បទាននឹងបង្វិលឥណទានថ្មី ឥណទាននេះត្រូវចាត់ថ្នាក់ជាបំណុលបាត់បង់។

៣.៦.២. ការធ្វើសំវិធានធន

ធនាគារត្រូវរក្សាសំវិធានធនសម្រាប់ឥណទានបាត់បង់ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីទូទាត់ការខាតបង់ក្នុងសម្ពាធឥណទានដែលអាចកើតឡើង។

សំវិធានធនមានពីរប្រភេទ គឺសំវិធានធនទូទៅ និងសំវិធានធនជាក់លាក់។ ដូច្នោះ ក្នុងការគណនារកសំវិធានធនសរុប ធនាគារប្រើប្រាស់រូបមន្ត៖

$$\text{សំវិធានធនសរុប} = \text{សំវិធានធនទូទៅ} + \text{សំវិធានធនជាក់លាក់}$$

៣.៦.២.១. សំវិធានធនទូទៅ (General Provision)

សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ធម្មតា” (Standard) = ១% នៃឥណទានដុល

៣.៦.២.២. សំវិធានធនជាក់លាក់ (Specific Provision)

សំវិធានធនជាក់លាក់ត្រូវបានធ្វើវិធានទៅតាមចំណាត់ថ្នាក់ដូចខាងក្រោម៖

- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ឃ្លាំមើល” (Special Mention) = ៣% នៃឥណទានដុល
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “ក្រោមស្តង់ដារ” (Sub-standard) = ២០% នៃឥណទានដុល
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “សង្ស័យ” (Doubtful) = ៥០% នៃឥណទានដុល
- សម្រាប់ឥណទានថ្នាក់ “បាត់បង់” (Loss) = ១០០% នៃឥណទានដុល។

៣.៦.៣. ឥណទានរៀបចំសារឡើងវិញ

ការរៀបចំឥណទានឡើងវិញ អាចត្រូវបានធ្វើចំពោះតែអ្នកខ្ចីណាដែលមានដំណើរការ អាជីវកម្មល្អនាពេលខាងមុខ ហើយកំពុងជួប ឬរំពឹងនឹងជួបការលំបាកបណ្តោះអាសន្នក្នុងការសង ត្រឡប់វិញនូវប្រាក់ដើម និងការប្រាក់ ត្រូវបានហាមឃាត់ចំពោះការអនុវត្តរៀបចំឥណទានឡើងវិញ ដោយគ្រាន់តែក្នុងគោលបំណងជៀសវាង៖

- ការធ្លាក់ចំណាត់ថ្នាក់របស់ខ្លួនព្រោះតែចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន
- ការកើនឡើងនូវសំវិធានធនលើឥណទានបាត់បង់
- បញ្ឈប់ការទទួលស្គាល់ចំណូលការប្រាក់លើមូលដ្ឋានបង្ក

ឥណទានរៀបចំឡើងវិញ ត្រូវវិភាគលើមូលដ្ឋានទិសដៅអាជីវកម្ម និងសមត្ថភាពសងប្រាក់ ត្រឡប់វិញរបស់អ្នកខ្ចីទៅតាមការព្យាករណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ថ្មីដែលស្របតាមស្ថានភាពទីផ្សារ និង បច្ចុប្បន្នកម្មនៃទស្សនៈវិស័យអាជីវកម្ម ដោយផ្អែកលើសមត្ថិកម្មជាក់ស្តែង និងប្រុងប្រយ័ត្ន។ ការរៀបចំឥណទានឡើងវិញ ត្រូវធ្វើឡើងដោយក្រុមការងារឯករាជ្យមួយដាច់ដោយឡែកពីសាខា ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់ឥណទាន។

បន្ទាប់ពីឥណទានត្រូវបានរៀបចំឡើងវិញ ធនាគារត្រូវធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាននោះដូច ខាងក្រោម៖

- មិនល្អជាងក្រោមស្តង់ដារ សម្រាប់ឥណទានដែលពីមុនមកត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជា ឥណទានសង្ស័យ ឬបាត់បង់
- មិនផ្លាស់ប្តូរ សម្រាប់ឥណទានដែលពីមុនមកត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាឥណទានធម្មតា ឃ្នាំមើល ឬក្រោមស្តង់ដារ

ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់នេះមិនត្រូវល្អជាងមុនឡើយលុះត្រាតែការប្រាក់ និងប្រាក់ដើមត្រូវបាន សងមកវិញក្នុងអំឡុងបីត្រាសងរំលស់ និងក្នុងរយៈពេលមិនតិចជាងបីខែ។ បន្ទាប់ពីរយៈពេលនេះ ឥណទានដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងវិញ អាចត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ទៅតាមប្រភេទចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន។

៣.៧. ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន

៣.៧.១. កត្តាដែលបង្កឱ្យមានហានិភ័យឥណទាន

៣.៧.១.១. កត្តាខាងក្នុង ៖ កើតឡើងដោយសារអ្នកឱ្យខ្ចី និងបុគ្គលិកពាក់ព័ន្ធមិនយកចិត្ត ទុកដាក់ទទួលខុសត្រូវក្នុងការងាររបស់ខ្លួន ដូចជាភ្នាក់ងារឥណទានវាយតម្លៃប្រាក់កម្ចីមិនត្រឹមត្រូវ សិក្សាមិនល្អិតល្អន់ពីប្រវត្តិ អត្តចរិត លំហូរសាច់ប្រាក់ និងលទ្ធភាពសងរបស់អ្នកខ្ចីរួមទាំង

ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ។ កត្តានេះអាចគ្រប់គ្រងបានដោយការពង្រឹងស្មារតីទទួលខុសត្រូវអនុវត្ត ទៅតាមគោលការណ៍ និងនីតិវិធីស្តីពីឥណទាន។

៣.៧.១.២. កត្តាខាងក្រៅ ៖ គឺជាកត្តាដែលជះឥទ្ធិពលដល់ការសងប្រាក់ដែលកើតឡើងដោយមិនអាចធ្វើការគ្រប់គ្រងបាន។ កត្តានេះបង្កដោយគ្រោះថៃជន្យ ដូចជាគ្រោះថ្នាក់ អគ្គិភ័យ គ្រោះមហន្តរាយ ឬឧប្បទ្វរហេតុផ្សេងៗ។ ថ្វីបើកត្តានេះមិនអាចគ្រប់គ្រងបាន ក៏ប៉ុន្តែផ្អែកលើការឈ្លៀសវៃ និងបទពិសោធន៍របស់ភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវ បញ្ហាអាចនឹងត្រូវកាត់បន្ថយបាន។

៣.៧.២. យុទ្ធសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន

ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមួយមានការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានបានល្អ លុះត្រាតែប្រសិទ្ធិភាពនៃការគ្រប់គ្រងអនុវត្តបានល្អទៅលើចំណុចដូចតទៅ ៖

៣.៧.២.១. ការស្វែងយល់សញ្ញាណហានិភ័យឥណទាន (Identifying Risk)

ជំហានដំបូងនៅក្នុងការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានចាំបាច់ត្រូវស្វែងរកឲ្យឃើញ និងកំណត់ថាមានសញ្ញាណអ្វីខ្លះ មានទំហំប៉ុណ្ណាដែលអាចនឹងកើតឡើងក្នុងដំណើរប្រតិបត្តិការរបស់ស្ថាប័ន។ ជាធម្មតារាល់ផលិតផល និងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុដែលបានផ្តល់ឲ្យអតិថិជនរមែងមានហានិភ័យជាច្រើនអាចកើតមានឡើង។ ចំណុចខាងក្រោមជាប្រភពផ្តល់សញ្ញាណនៃហានិភ័យឥណទាន ៖

- ភ្នាក់ងារឥណទានមិនបានចុះទៅដល់ផ្ទះរបស់អតិថិជន និងមិនបានចុះសិក្សាដល់ទីតាំងប្រកបមុខរបរ ព្រមទាំងទ្រព្យដាក់ធានា
- ផ្តល់ឥណទានដល់អតិថិជន ដែលគ្មានទ្រព្យធានាផ្ទាល់ខ្លួនដោយមានអ្នកផ្សេងដាក់ប្តឹងជំនួស
- ផ្តល់ឥណទានដល់អតិថិជនដែលមិនមានការព្រមព្រៀងពីក្រុមគ្រួសារ
- ទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានាមិនត្រឹមត្រូវ
- ទំហំទឹកប្រាក់ឲ្យច្រើនជាងតម្លៃទ្រព្យដាក់ធានា
- គ្មានអ្នកធានា ឬមានអ្នកធានាតែពុំមានលទ្ធភាពសងជំនួស
- ក្នុងភូមិមួយមានឈ្មោះអ្នកខ្ចីច្រើនជាងចំនួនគ្រួសារដែលមានជាក់ស្តែង
- ពុំមានព័ត៌មានអំពីម្ចាស់បំណុលដទៃ
- បុគ្គលិកខ្វះការហ្វឹកហ្វឺន
- បុគ្គលិកធ្វើការមិនឯកភាពគ្នា

- បុគ្គលិកផ្តល់ឥណទានតាមការបញ្ជាពីថ្នាក់គ្រប់គ្រងផ្ទាល់
- បុគ្គលិកមានទំនាស់ជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំ។

៣.៧.២.២. ការវាស់វែងហានិភ័យឥណទាន

ហានិភ័យត្រូវបានគេវាស់វែងដោយលក្ខណៈ៣យ៉ាង ៖

ក. ទំហំនៃហានិភ័យ (Size of risk) គឺជាតម្លៃដែលគិតជាប្រភេទវត្ថុ ដែលស្ថិតនៅក្នុងហានិភ័យ។

ខ. រយៈពេលនៃហានិភ័យ (Duration of risk) គឺជារយៈពេលមួយដែលហានិភ័យកើតមានឡើងក្នុងស្ថាប័ន។ ពេលវេលាកាន់តែយូរ កាលៈទេសៈដែលហានិភ័យកើតឡើងនឹងអាចប្រែប្រួលបានប្រសើរឡើង ឬអាចកាន់តែអាក្រក់ទៅតាមពេលវេលានោះដែរ។

គ. លទ្ធផលដែលអាចនឹងកើតមានឡើង (Probability of advance consequence) ជាការវាយតម្លៃនូវលទ្ធភាពដែលអាចកើតមានឡើងទៅតាមឱកាស ដែលវាអាចប្រែប្រួលដែលបណ្តាលឲ្យស្ថាប័នមិនបានសម្រេចលទ្ធផលតាមសេចក្តីប្រាថ្នា។

៣.៧.២.៣. ការត្រួតពិនិត្យហានិភ័យឥណទាន (Controlling Risk)

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្វែងយល់ពីសញ្ញាណ និងការវាស់វែងហានិភ័យបានត្រឹមត្រូវរួចហើយ ការត្រួតពិនិត្យត្រូវធ្វើទៅតាមឋានានុក្រមនៃការគ្រប់គ្រងដោយចាប់ពីថ្នាក់លើរហូតដល់ថ្នាក់ក្រោមតាមតួនាទី និងភារកិច្ច។

ក. ការជៀសវាងហានិភ័យ (Avoiding Risk) ៖ គឺជាសកម្មភាពការពារមិនឲ្យហានិភ័យអាចកើតមានឡើងបាន។ បណ្តាបែបបទ និងលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយសម្រាប់ឲ្យស្ថាប័នមួយដំណើរការទៅបានដូចជា ៖ ច្បាប់អនុញ្ញាតឲ្យស្ថាប័នមួយបើកប្រតិបត្តិការ លក្ខន្តិកៈ ឬជាគោលការណ៍ច្បាប់របស់ស្ថាប័ន និងបណ្តាគោលការណ៍សម្រាប់ការផ្តល់ឥណទាន។

ខ. ការសម្រួលហានិភ័យ (Mitigating Risk) ៖ គឺជាសកម្មភាពដែលកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យឲ្យមានកម្រិតទាបបើមានហានិភ័យកើតឡើងនោះ។ យុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយដែលជម្រុញឲ្យស្ថាប័ននេះទទួលបានលទ្ធផលទៅតាមគោលបំណងមានដូចខាងក្រោម ៖

- ស្ថាប័នតម្រូវឲ្យអនុវត្តទៅតាមគោលការណ៍ប្រតិបត្តិឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី
- មានការចូលរួមក្នុងការត្រួតពិនិត្យពីសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (Internal Audit) រំលឹកដល់ថ្នាក់គ្រប់គ្រងឥណទាន ដើម្បីមានវិធានការការពារហានិភ័យឥណទាន និងកែតម្រូវឲ្យបានទាន់ពេល និងឲ្យបានប្រសើរឡើង

- ដោយអនុវត្តនូវការតាមដានគ្រប់អតិថិជនទាំងអស់ ដែលបានទទួលប្រាក់កម្ចីពីធនាគារ
- សិទ្ធិអនុម័តឥណទាន និងការទទួលខុសត្រូវ។

គ. ការទូទាត់ហានិភ័យ (Off setting Risk) ៖ ជាសកម្មភាពធានារ៉ាប់រងធ្វើយ៉ាងណាមិនឲ្យកើតមានការខាតបង់នៅពេលហានិភ័យកើតមានឡើង។ លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយដើម្បីសុវត្ថិភាពដូចជា គ្រប់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់អាចក្លាយខ្លួនជាធនាគារបាន លុះត្រាតែមានការដាក់ប្រាក់តម្កល់ទុកនៅធនាគារជាតិ ហើយរាល់បុគ្គលិកថ្មី ដែលចូលបម្រើការងារនៅធនាគារអេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គឺតម្រូវឲ្យមានលិខិតធានាអះអាងពីអាណាព្យាបាល។ ម៉្យាងទៀតគ្រប់អតិថិជនខ្ចីប្រាក់តម្រូវឲ្យមានដាក់ទ្រព្យសម្បត្តិធានាឥណទាន។

៣.៧.២.៤. ការតាមដានហានិភ័យឥណទាន (Monitoring Risk)

ការតាមដាននេះ គឺក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងហានិភ័យទាំងឡាយឲ្យបានល្អ ហើយគ្រប់ស្ថាប័នតែងតែបង្កើតឲ្យមានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង (Internal Audit) និងសវនកម្មខាងក្រៅ (External Audit) សម្រាប់តាមដានហានិភ័យ។ ចំពោះធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មិនត្រឹមតែធ្វើការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងទៅតាមប្រព័ន្ធរដ្ឋបាល និងសវនកម្មតែប៉ុណ្ណោះទេ គឺថែមទាំងបានប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធព័ន្ធនៃ MIS ដែលវាជាឧបករណ៍មួយសម្រាប់តាមដាននូវបណ្តាហានិភ័យឥណទាន ដូចជាកំណត់រ៉ាប់រងដោយប្រើនូវ “ភាគរយហានិភ័យ” ហៅថា PAR(%) “Portfolio at risk” គឺជាការប្រើសម្រាប់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ក្នុងការកំណត់បទដ្ឋានវាយតម្លៃ។

៣.៧.៣. ការវាយតម្លៃហានិភ័យឥណទាន

៣.៧.៣.១. អត្រាឥណទានដែលមានហានិភ័យ

គុណភាពឥណទានរបស់ភ្នាក់ងារម្នាក់ ឬធនាគារមួយត្រូវបានវាស់វែងដោយប្រើ “ភាគរយហានិភ័យ” ហៅថា PAR (%) “Portfolio at Risk” ជាការប្រើសម្រាប់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី កំណត់បានបទដ្ឋានវាយតម្លៃគឺ៖

$$PAR (\%) = \frac{\text{សមតុល្យឥណទានដែលខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា (ប្រាក់ដើម)}}{\text{សមតុល្យឥណទានសរុប (ប្រាក់ដើម)}} \times 100$$

បើភ្នាក់ងារម្នាក់ ឬធនាគារមួយ អនុវត្តបាន

- ត្រឹម ០% ដល់ ១% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តបានល្អណាស់
- ធំជាង ១% ដល់ ២% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តបានល្អ

- ធំជាង ២% ដល់ ៣% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តបានមធ្យម
- ធំជាង ៣ % ដល់ ៥% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តនៅមានការខ្វះខាត ត្រូវកែលម្អ
- ធំជាង ៥% ត្រូវបានចាត់ទុកថា ការអនុវត្តអន់ខ្សោយ ត្រូវមានវិធានការ។

៣.៧.៣.២. អត្រានៃការសងត្រឡប់មកវិញ

ឥណទានដែលខកខានមិនសងតាមកិច្ចសន្យា ត្រូវបានវាស់វែងគុណភាពនៃការសងមកវិញតាមអត្រាដូចបានគណនាដោយប្រើរូបមន្ត៖

$$\text{អត្រានៃការសងមកវិញ} = \frac{\text{សរុបទឹកប្រាក់ដែលត្រូវសងហើយបានសង (ឥណទានសកម្ម)}}{\text{សរុបទឹកប្រាក់ដែលត្រូវសង (ឥណទានសកម្ម)}} \times 100$$

៣.៨. វិធីសាស្ត្រដោះស្រាយបំណុលមានបញ្ហា

នៅក្នុងការដោះស្រាយនូវបំណុលដែលមានបញ្ហា ឬឥណទានដែលមានបញ្ហាធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី បានអនុវត្តទៅតាមលំដាប់លំដោយដូចខាងក្រោម ៖

៣.៨.១. ការដោះស្រាយបំណុលក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ

នៅក្នុងការដោះស្រាយនូវបំណុលដែលមានបញ្ហា គឺតម្រូវឱ្យធ្វើការដោះស្រាយក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការជាមុនសិន មុននឹងឈានដល់ការដោះស្រាយតាមប្រព័ន្ធតុលាការ។ ដូច្នេះប្រធាន ឬអនុប្រធានភ្នាក់ងារឥណទាន ត្រូវចុះដឹកនាំការងារដោយផ្ទាល់ចំពោះអតិថិជនខកខានសងបំណុលរួមទាំងចំណូលចេញពីបញ្ជី រហូតដល់ស្ថានភាពល្អប្រសើរ និងអាចគ្រប់គ្រងបានឡើងវិញ។

- ការចុះដឹកនាំដោយផ្ទាល់ ៖ ធ្វើការណែនាំពីរបៀបដោះស្រាយ និងផ្តល់បទពិសោធន៍ដល់ភ្នាក់ងារដោះស្រាយបំណុលដែលមិនសូវមានបទពិសោធន៍
- ត្រូវផ្តល់បច្ចេកទេសល្អៗដែលធ្លាប់ទទួលបានជោគជ័យ
- ត្រូវមានការហ្វឹកហ្វឺនជាប្រចាំដល់ភ្នាក់ងារដោះស្រាយបំណុល ធៀបនឹងលទ្ធផលដែលទទួលបាន
- បង្កើតយុទ្ធសាស្ត្រ និងនីតិវិធីដោះស្រាយបំណុលដែលពិបាកប្រមូល
- គួរតែមានវិធានការណ៍តាមផ្លូវច្បាប់ និងអតិថិជនដែលជាមេឡូល
- ការប្រមូលបំណុលត្រូវមានសកម្មភាពជាប្រចាំជាមួយអតិថិជន ទោះជាការប្រមូល

នោះបានតិចតួចក៏ដោយ

- ធ្វើការសិក្សាពីសុពលភាពនៃសំណុំឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធទាំងអស់
- បង្ហាញពីប្រវត្តិដំណោះស្រាយកន្លងមក និងកម្រិតនៃប្រសិទ្ធិភាព
- ធ្វើការសិក្សាពីទំហំទឹកប្រាក់ អ្នកខ្ចី អ្នករួមខ្ចី អ្នកធានា លទ្ធភាពរបស់អតិថិជន និង

ទ្រព្យដាក់ធានា

- ការសិក្សាស្វែងយល់ព័ត៌មានពីភ្នាក់ងារឥណទានដែលធ្លាប់ទទួលខុសត្រូវពីមុន
- រៀបចំផែនការដោះស្រាយបំណុលជាមួយអតិថិជនទៅតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ
- ធ្វើការបែងចែកចំណាត់ថ្នាក់បំណុលឲ្យបានត្រឹមត្រូវ
- ត្រូវចេះពឹងពាក់អាជ្ញាធរកម្រិតណាដែលមានឥទ្ធិពលទៅលើអតិថិជន
- ដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃការដោះស្រាយ កូនបំណុលដែលរំលោភលើកិច្ចសន្យា

ត្រូវធ្វើតាមផ្លូវច្បាប់។

៣.៤.២. ការដោះស្រាយបំណុលតាមប្រព័ន្ធតុលាការ

ក្នុងករណីកូនបំណុលលុបចេញពីបញ្ជី ឬកូនបំណុលដែលខកខានសងធ្ងន់ធ្ងរនៅមានទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ធានា ទ្រព្យសម្បត្តិដទៃ ឬប្រភពចំណូលដែលអាចសងបានទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកនៃសមតុល្យបំណុល តែកូនបំណុលមិនមានបំណងសហការជាមួយធនាគារ កូនបំណុលទាំងនោះនឹងត្រូវចាត់ទុកថាជាអ្នកមានចេតនារំលោភលើកិច្ចសន្យា។

ក្នុងករណីនេះវិធានការច្បាប់ត្រូវអនុវត្ត ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងអ្នករំលោភលើកិច្ចសន្យា។ ភ្នាក់ងារដោះស្រាយបំណុល ឬប្រធានផ្នែកជំនាញឥណទានទទួលខុសត្រូវ ត្រូវរៀបចំពាក្យបណ្តឹងដោយមានអនុសាសន៍របស់នាយកប្រតិបត្តិសេវាឥណទាន នាយកប្រតិបត្តិហិរញ្ញប្បទានពាណិជ្ជកម្ម ឬនាយក-នាយិកាសាខា ហើយដាក់ជូនទៅការិយាល័យវិវាទ ដើម្បីធ្វើការពិនិត្យលើទម្រង់ច្បាប់ និងផ្តល់អនុសាសន៍។ បន្ទាប់ពីមានអនុសាសន៍យល់ស្របរបស់នាយិកាការិយាល័យវិវាទពាក្យបណ្តឹងនេះ នឹងត្រូវបន្តដាក់ជូននាយកប្រតិបត្តិឥណទាន ដើម្បីស្នើសុំការអនុម័តជាចុងក្រោយ។ សំណើដែលទទួលបានអនុម័តរួចហើយ នឹងត្រូវបញ្ជូនទៅនាយកដ្ឋាន ឬសាខាវិញដើម្បីសាមីនាយកដ្ឋាន ឬសាខាចាត់ចែងដំណើរការប្តឹងតាមផ្លូវច្បាប់។

៣.៥. ការខកខានសង

ឥណទានមួយត្រូវបានចាត់ទុកថាខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យា កាលណាអ្នកខ្ចីមិនបានសងប្រាក់ទាន់ពេលវេលា(ក្នុងថ្ងៃ) ដូចមានចែងក្នុងកិច្ចសន្យា និងតារាងកាលវិភាគសងប្រាក់។

រយៈពេលខកខានសង គឺជាចំនួនថ្ងៃដែលខកខានសងតាមកិច្ចសន្យារាប់ចាប់ពីថ្ងៃដែលយើងដំបូង ហើយរយៈពេលនេះនឹងត្រូវបានកាត់បន្ថយក្នុងករណីទំហំទឹកប្រាក់បានសង សមាមាត្រទៅនឹង ទំហំទឹកប្រាក់នៃចន្លោះរយៈពេលយើងយ៉ាវនោះ។ ទឹកប្រាក់ខកខានសង គឺជាទឹកប្រាក់ដែល មិនបានសង ឬសងមិនគ្រប់ចំនួនចាប់ពីថ្ងៃដំបូង។ ទឹកប្រាក់ដែលសងក្រោយត្រូវយកទៅ បំពេញឲ្យទឹកប្រាក់មិនបានសង ឬសងមិនគ្រប់ចំនួនពេលដំបូង រួចហើយកាត់សងបំពេញទៅ ទឹកប្រាក់មិនបានសង ឬសងមិនគ្រប់ចំនួននៅពេលបន្តបន្ទាប់។

៣.៩.១. ការខកខានសងកម្រិតស្រាល (Minor Default)

ការខកខានសងកម្រិតស្រាល គឺជាការខកខានមិនបានសងប្រាក់ ឬទឹកប្រាក់សងមិន គ្រប់ចំនួនហួសកាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យារយៈពេលតិចជាង៣០ថ្ងៃ។

៣.៩.២. ការខកខានសងធ្ងន់ធ្ងរ (Major Default)

ការខកខានសងធ្ងន់ធ្ងរ គឺជាការខកខានមិនបានសងប្រាក់ ឬទឹកប្រាក់សងមិនគ្រប់ចំនួន ហួសកាលកំណត់នៃកិច្ចសន្យារយៈពេលចាប់ពី៣០ថ្ងៃ ។ ឥណទានដែលខកខានសងប្រភេទនេះ នាយក-នាយិកាសាខាធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ឬនាយកប្រតិបត្តិសេវាឥណទានអាចផ្ទេរ ការទទួលខុសត្រូវដោះស្រាយបញ្ហា ពីភ្នាក់ងារឥណទានឲ្យទៅ ភ្នាក់ងារដោះស្រាយបំណុល អាស្រ័យលើការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងរបស់សាខានីមួយៗ ឬនាយកដ្ឋានសេវាឥណទាន។

៣.១០. ការពិន័យ

ការខកខានសងបំណុលចាប់ពីរយៈពេល ៤ថ្ងៃឡើងទៅ ត្រូវបានគិតពិន័យ។ អត្រាពិន័យ ត្រូវបានគិតស្មើនឹង ២៤% (ម្ភៃបួនភាគរយ) ក្នុងមួយឆ្នាំ។

ទឹកប្រាក់ពិន័យត្រូវបានគណនាតាមអត្រាពិន័យ លើចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខកខានមិនបាន សងសមាមាត្រទៅនឹងចំនួនថ្ងៃដែលខកខានសងនោះ ចាប់ពីថ្ងៃទី០៤ នៃការយឺតយ៉ាវសងឡើង ទៅ។

រូបមន្ត

$$P = (A * t * N) / 360$$

- P ជាចំនួនទឹកប្រាក់ពិន័យ
- A ជាចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខកខានមិនបានសង
- t ជាអត្រាពិន័យក្នុងមួយឆ្នាំ (២៤%)
- N ជាចំនួនថ្ងៃដែលខកខានសងហួសកិច្ចសន្យា គិតចាប់ពីថ្ងៃទី០៤ នៃការយឺតយ៉ាវសង ឡើងទៅ

- 360 ជាចំនួនថ្ងៃគិតក្នុងមួយឆ្នាំ។

៣.១១. បំណុលដែលលុបចេញពីបញ្ជី

បំណុលបាត់បង់ (Loss) ដែលបានធ្វើសំវិធានធនជាក់លាក់១០០% និងត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជី (Write-off) ដោយស្វ័យប្រវត្តិ បន្ទាប់ពីហួសរយៈពេល ៣៦០ថ្ងៃនៃកាលបរិច្ឆេទសងប្រាក់ចុងបញ្ចប់ (After 360 Days Past Final Repayment Due Date)។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ បំណុលអាចត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជីក្រោមការវិនិច្ឆ័យរបស់នាយកប្រតិបត្តិឥណទាន ក្នុងករណីដែលធនាគារបាត់សិទ្ធិតាមកិច្ចសន្យាលើការគ្រប់គ្រងឥណទាន ឬពេលដែលរកឃើញថា ឥណទានមួយផ្នែក ឬទាំងមូលមិនអាចប្រមូលវិញបាន ឬគ្មានសង្ឃឹមថាឥណទាននេះអាចប្រមូលមកបានវិញទេ។ ជាទូទៅករណីដូចខាងក្រោមជាសញ្ញាណអាចនាំទៅដល់ការលុបចោលនូវឥណទាន ឬមួយផ្នែកនៃឥណទាន ៖

- ១) ធនាគារបាត់សិទ្ធិតាមកិច្ចសន្យាក្នុងការគ្រប់គ្រងឥណទានទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែកដូចដែលបានសម្រេចដោយតុលាការ
- ២) គ្រប់ប្រភេទនៃទ្រព្យធានាដែលត្រូវបានរឹបអូស និងលក់បញ្ចេញ ប៉ុន្តែមិនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ទូទាត់សងឥណទានទាំងមូល
- ៣) ធនាគារមិនអាចប្រមូល ឬលែងមានមូលហេតុសមស្រប ក្នុងការធានាថានឹងប្រមូលឥណទានគ្រប់ចំនួនដែលត្រូវបានស្របតាមលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យាឥណទាន និងបុរេប្រទាន
- ៤) អ្នកខ្ចីប្រាក់បានក្ស័យធន ឬកំពុងតែស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលនីតិសម្បទាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងកំពុងតែជួបការលំបាកក្នុងការសងបំណុល។

អត្រាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីត្រូវបានគណនាតាមរូបមន្តដូចខាងក្រោម ៖

$\text{អត្រាបំណុលលុបចេញពីបញ្ជី} = \frac{\text{សរុបបំណុលលុបចេញក្នុងគ្រា} - \text{ប្រមូលបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីក្នុងគ្រា}}{\text{សមតុល្យមធ្យមនៃឥណទានក្នុងគ្រា}} \times 100$
--

ការកំណត់បទដ្ឋានវាយតម្លៃគុណភាពបំណុលលុបចេញពីបញ្ជីដូចខាងក្រោម ៖

- អត្រាស្មើ ០% ត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុវត្តបានល្អណាស់
- អត្រាធំជាង ០% រហូតដល់ ១% ត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុវត្តបានល្អ
- អត្រាធំជាង ១% រហូតដល់ ១,៥% ត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុវត្តបានមធ្យម

- អត្រាធំជាង ១,៥% រហូតដល់ ២% ត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុវត្តនៅមានការខ្វះខាតត្រូវកែលម្អ
- អត្រាធំជាង ២% ត្រូវបានចាត់ទុកជាការអនុវត្តអន់ខ្សោយត្រូវមានវិធានការ។

៣.១២. ការវិនិយោគលើអត្រាហានិភ័យឥណទាន

យោងតាមការបង្ហាញគោលការណ៍ នីតិវិធីក្នុងការផ្តល់ឥណទាន វិធីសាស្ត្រទប់ស្កាត់ និងដោះស្រាយឥណទានមានបញ្ហារបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ដែលបានបកស្រាយខាងលើរួចមក យើងសង្កេតឃើញថាកត្តាទាំងនោះពិតជាមានលក្ខណៈល្អ។ ប្រសិនបើប្រតិបត្តិការស្របទៅនឹងអ្វីដែលបានចែងនោះ ហានិភ័យឥណទានប្រាកដជាមានកម្រិតទាបបំផុត ឬអាចស្មើនឹងសូន្យ ប៉ុន្តែដូចដែលយើងបានដឹងស្រាប់ហើយថា ការអនុវត្តមិនដូចទៅនឹងទ្រឹស្តីនោះទេ គឺមានការប្រែប្រួលទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង។ ហេតុនេះដើម្បីធ្វើការវាស់វែងពីកម្រិតនៃហានិភ័យឥណទាន និងប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ យើងគួរតែពិនិត្យមើលអត្រាហានិភ័យឥណទានរយៈពេល៣ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ (ពីឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២០១៨) ថាតើមានសភាពកើនឡើង ឬថយចុះយ៉ាងណាពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។

តារាងទី៣.១២ ៖ លទ្ធផលនៃសមតុល្យឥណទាន និងអត្រាហានិភ័យឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ឆ្នាំ២០១៦ ដល់២០១៨។

ឆ្នាំ	២០១៦	២០១៧	២០១៨
សមតុល្យឥណទានសរុប (ប្រាក់ដើម) គិតជាUSD	៣៨,៨១៦,៩៧៩	៣៧,៧៥៦,៨៨៧	៥០,០២៨,៦៨៣
សមតុល្យឥណទានខកខានមិនបានសង តាមកិច្ចសន្យា (ប្រាក់ដើម) គិតជាUSD	១០៦,៣៩៧	៤,៦១៤,២៧៣	២៥៣,៨៤៨
អត្រាហានិភ័យឥណទាន (PAR%)	0.២៧%	១២.២២%	0.៥១%

(ប្រភព ៖ របាយការណ៍ឥណទានរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៦ ដល់២០១៨) (ឧបសម្ព័ន្ធទី៨)

យោងតាមទិន្នន័យនៃរបាយការណ៍ឥណទាននេះ បានបង្ហាញឲ្យឃើញថាទំហំឥណទាននៃឆ្នាំ២០១៦ មានការថយចុះពី ៣៨,៨១៦,៩៧៩ ដុល្លារអាមេរិក មក ៣៧,៧៥៦,៨៨៧ ដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ២០១៧ ហើយមានការកើនឡើងដល់ ៥០,០២៨,៦៨៣ ដុល្លារអាមេរិកនៅឆ្នាំ

២០១៨។ ចំពោះធនាគារ ការកើនឡើងនៃប្រាក់កម្ចីគឺជារឿងល្អណាស់ ប៉ុន្តែត្រូវប្រាកដថា ការខកខានសងបំណុលរបស់អតិថិជនមានទំហំរួមតូច មិនមែនរីកទៅតាមទំហំឥណទាននោះទេ។ ប្រសិនបើយើងក្រឡេកទៅមើល សមតុល្យឥណទានខកខានមិនបានសងតាមកិច្ចសន្យារបស់ ធនាគារ អេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខវិញ យើងឃើញថាមានការថយចុះ។ ទាំងនេះជា សញ្ញាណបញ្ជាក់ថាហានិភ័យឥណទាន មិនមានការប្រែប្រួលកើនឡើងទៅតាមទំហំឥណទាន នោះទេ។

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៧ អត្រាហានិភ័យឥណទាននៃធនាគារ អេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី សាខា វិមានចតុមុខ មានការកើនឡើង ១១.៩៥% បើធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៦ និងមានការថយចុះ ១១.៧១% បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨។ នេះបើយោងតាមការបកស្រាយពីប្រធានភ្នាក់ងារឥណទានសាខា លោក ចេង សុខ បានឲ្យដឹងថាការកើនឡើងនៃអត្រាហានិភ័យឥណទាន គឺកើតចេញពីអតិថិជនខ្លី បំណុលច្រើនស្ថាប័នក្នុងបរិមាណច្រើន ទើបធ្វើឲ្យគាត់មិនមានលទ្ធភាពគ្រប់គ្រាន់សងត្រលប់មក ធនាគារវិញ។ ចំពោះអត្រាហានិភ័យឥណទាននៅឆ្នាំ២០១៧ មានការកើនឡើងខ្ពស់ បើផ្អែកតាម គោលការណ៍របស់ធនាគារដែលបានបកស្រាយខាងលើមក ព្រោះវាស្ថិតក្នុងកម្រិតធំជាង៥% ដែលចាត់ទុកថា ការអនុវត្តអន់ខ្សោយត្រូវមានវិធានការ។ ថ្វីត្បិតតែអត្រានេះជាបញ្ហាចោទដ៏ធំ ក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែបញ្ហានេះត្រូវបានដោះស្រាយរួចរាល់អស់ហើយ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ធនាគារក៏ មិនគួរធ្វេសប្រហែសឲ្យបញ្ហាដ៏ធ្ងន់ធ្ងររបបនេះកើតមានឡើងម្តងទៀតនៅពេលក្រោយឡើយ។

៣.១៣. ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

តាមរយៈការចុះកម្មសិក្សានៅធនាគារ អេស៊ីលីដា គឺអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ យើងខ្ញុំ សង្កេតឃើញថាធនាគារនេះ មានចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយដូចខាងក្រោម ៖

❖ ចំណុចខ្លាំង

- ធនាគារមានប្រភេទឥណទានជាច្រើន និងសម្បូររបប ហើយមានបណ្តាញចែកចាយ ឥណទានយ៉ាងទូលំទូលាយ ដែលធ្វើឲ្យអតិថិជនមានភាពងាយស្រួលក្នុងការទំនាក់ទំនងស្នើសុំ ឥណទាន
- មានចែងគោលការណ៍ និងនីតិវិធីក្នុងការផ្តល់ឥណទានជាក់លាក់
- សម្បូរទៅដោយបុគ្គលិកមានជំនាញ និងសមត្ថភាពពិតប្រាកដ ព្រមទាំងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវ ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈល្អ
- ផ្តល់ជម្រើសច្រើនដល់អតិថិជនក្នុងការសងត្រលប់មកវិញ ដែលបង្កលក្ខណៈ ងាយស្រួលដល់អតិថិជន

- មានការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងត្រឹមត្រូវពីសវនកម្មឯករាជ្យ និងការចុះត្រួតពិនិត្យពីធនាគារជាតិ

- មានវិធានការដោះស្រាយបំណុលទាន់ពេលវេលា។

❖ ចំណុចខ្សោយ

ទោះបីជា ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានចំណុចវិជ្ជមានជាច្រើនគួរឲ្យកត់សម្គាល់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏នៅមានចំណុចខ្លះខាតមួយចំនួនដែលត្រូវកែលម្អផងដែររួមមាន ៖

- អត្រាការប្រាក់នៅមានកម្រិតខ្ពស់ សម្រាប់ប្រភេទឥណទានធំៗមួយចំនួន បើប្រៀបធៀបជាមួយធនាគារពាណិជ្ជផ្សេងទៀត

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានផលិតផលឥណទានជាច្រើនសម្រាប់បំពេញតម្រូវការអតិថិជន ប៉ុន្តែមានប្រភេទឥណទានមួយចំនួនមិនដំណើរការនៅឡើយ

- រាល់គោលការណ៍ឥណទាន ដែលមានចែងនៅក្នុងសៀវភៅគោលការណ៍មិនសុទ្ធតែត្រូវបានយកមកអនុវត្តនៅក្នុងការងារជាក់ស្តែងនោះទេ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងអនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាផ្នែកទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តជាក់ស្តែងរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ ស្តីពី “ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន” យើងអាចធ្វើការសន្និដ្ឋានបានថា ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន គឺពិតជាមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ។ ថ្វីត្បិតតែកម្រិតហានិភ័យឥណទាននៅឆ្នាំ២០១៧ មានកើនឡើងខ្ពស់បន្តិចមែន ប៉ុន្តែធនាគារនៅតែមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាដែលបានកើតមានឡើង ព្រោះធនាគារ អេស៊ីលីដា មានគោលការណ៍ និង នីតិវិធីច្បាស់លាស់ក្នុងការវិភាគទៅលើអតិថិជនមុននឹងធ្វើការសម្រេចផ្តល់ឥណទាន ។ លើសពីនេះទៅទៀត ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី មានការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះ ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាននៅគ្រប់ដំណាក់កាល តាំងតែពីមុនពេលរហូតដល់ក្រោយពេលផ្តល់ឥណទានជូនដល់អតិថិជនរបស់ខ្លួន ដោយតែងតែមានការតាមដានហានិភ័យឥណទានជាប្រចាំខែយ៉ាងល្អិតល្អន់បំផុត។ ជាពិសេស ធនាគារបានបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីឥណទាននូវចំណេះជំនាញវិជ្ជាជីវៈមុនពេលចេញអនុវត្តការងារជាក់ស្តែងដូចជា ការវាយតម្លៃឥណទាន ដំណើរការផ្តល់ឥណទាន ការសង្កេតពីសញ្ញាណនៃហានិភ័យឥណទាន និងរបៀបដោះស្រាយបំណុលខកខានមិនបានសងជាដើម។

អាស្រ័យលើកត្តាទាំងអស់នេះ បានសរុបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី ពិតជាមានចំណេះជំនាញ និងបទពិសោធន៍ខ្លាំងក្លា ក្នុងការគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន ដែលអាចឲ្យធនាគារនៅតែឈររឹងនៅក្នុងទីផ្សារដែលមានការប្រកួតប្រជែងខ្ពស់ និងទទួលបានការគាំទ្រពីសំណាក់អតិថិជនរាប់សែននាក់ទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា។

២. អនុសាសន៍

យោងតាមការវិភាគពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខចមក យើងសង្កេតឃើញថាធនាគារនៅមានចំណុចខ្លះខាតមួយចំនួនដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ ដូចនេះដើម្បីជាការចូលរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍ និងកែលម្អឲ្យកាន់តែមានលក្ខណៈល្អប្រសើរឡើង ក្រុមយើងខ្ញុំសូមចូលរួមបញ្ចេញមតិយោបល់ខ្លះៗដូចខាងក្រោម ៖

- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី គួរតែកំណត់ទៅលើកម្រិតអត្រាការប្រាក់ឲ្យមានភាពប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹងធនាគារពាណិជ្ជដទៃទៀត សម្រាប់ប្រភេទឥណទានខ្នាតធំមួយចំនួនក្នុងគោលបំណងដើម្បីរក្សា និងបង្កើននូវចំនួនអតិថិជន
- ធនាគារគួរតែធ្វើការផ្សព្វផ្សាយបន្ថែមចំពោះប្រភេទឥណទានមួយចំនួន ដែលមិនទាន់ដំណើរការនៅឡើយដើម្បីទាក់ទាញអតិថិជន។

ឯកសារយោង

- ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា, ១៩៩៩, “ច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ” ជំពូកទី១មាត្រា១, ២, ៣
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី “គោលការណ៍ប្រតិបត្តិឥណទានខ្នាតតូចបំផុត និងខ្នាតតូច”
- ធនាគារ អេស៊ីលីដា ភីអិលស៊ី សាខាវិមានចតុមុខ “របាយការណ៍ឥណទានប្រចាំឆ្នាំ ២០១៦, ២០១៧, ២០១៨”
- ឈាង ម៉េងហៀក, ២០១៣, *ការគ្រប់គ្រងឥណទាន*
- សួន ចំរើន, ២០១៣, *រូបិយវត្ថុ និងធនាគារ*
- បណ្ឌិត ហួន ប៊ុលី, ២០១៤, *ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ*
- www.acledabank.com
- <https://www.investopedia.com/terms/c/commercialbank.asp>
- Peter S. Rose and Sylvia C. Hudgins, 2013, Bank Management and Finance Service, 9th edition
- www.crid168cambodia.wordpress.com
- Robert Cole Lon Misher, Credit Management, 11th Edition